

BIULETYN EURO INFO

ISSN 1505-781X

1 (172) 2017
www.een.org.pl

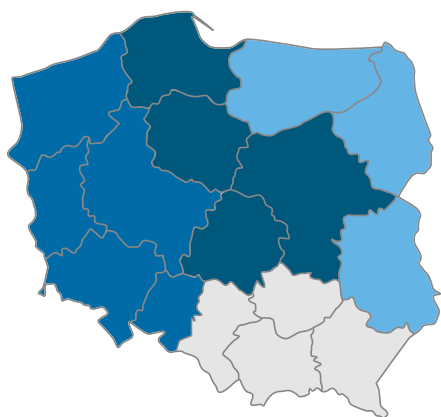
PROSTA
SPÓŁKA AKCYJNA

BEZPIECZEŃSTWO ZABAWEK

ZASADY DZIAŁANIA ADR

SYSTEM INTEGRACJI REJESTRÓW
PRZEDSIĘBIORCÓW

Konsorcja realizujące projekt Enterprise Europe Network w Polsce

Enterprise Europe Network
- Central Poland

Enterprise Europe Network
- East Poland

Enterprise Europe Network
- West Poland

Enterprise Europe Network
- South Poland

Konsorcjum: Enterprise Europe Network - Central Poland

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa
tel. (22) 432 71 02
www.een.org.pl

Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego
ul. Racjonalizacji 6/8, 02-673 Warszawa
tel. (22) 847 53 68
www.een-centralpoland.eu

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Piotrkowska 86, 90-103 Łódź
tel. (42) 630 36 67
www.frp.lodz.pl

Stowarzyszenie „Wolna Przedsiębiorczość” Oddział Terenowy w Gdańsku
Al. Niepodległości 797 B, 81-810 Sopot
tel. (58) 785 39 56-58
www.een.sopot.pl

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Włocławska 167, 87-100 Toruń
tel. (56) 699 54 80-83
www.een.tarr.org.pl

Uniwersytet Warszawski DELab
ul. Dobra 56/66, 00-312 Warszawa
tel. (22) 55 27 606
www.een.uw.edu.pl

Konsorcjum: Enterprise Europe Network - East Poland

Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego
ul. Starobojarska 15, 15-073 Białystok
(85) 740 86 83
www.pfrr.pl, www.een-polskawschodnia.pl
www.een.pfrr.pl

Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
ul. Prawocheńskiego 9, 10-720 Olsztyn
tel. (89) 523 39 00
www.uwm.edu.pl, www.een-polskawschodnia.pl
www.uwm.edu.pl/een

Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91a, 10-356 Olsztyn
tel. (89) 512 24 05
www.een.wmarr.olsztyn.pl,
www.een-polskawschodnia.pl

Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Lubelskiej
ul. Nadbystrzycka 36 pok. 730 (Budynek Wydziału Mechanicznego), 20-618 Lublin
tel. (81) 538 42 70
<http://lctt.pollub.pl>;
www.een-polskawschodnia.pl
www.citt.pollub.pl

Lubelska Fundacja Rozwoju
ul. Rynek 7, 20-111 Lublin
tel. (81) 528 53 11-12-31
www.lfr.lublin.pl,
www.een-polskawschodnia.pl

Park Naukowo-Technologiczny Polska Wschód w Suwałkach Sp. z o.o.
ul. Innowacyjna 1, 16-400 Suwałki
tel. (87) 564 22 24-25
www.park.suwalki.pl
www.een-polskawschodnia.pl

Konsorcjum: Enterprise Europe Network - South Poland

Centrum Transferu Technologii, Politechnika Krakowska
ul. Warszawska 24, 31-155 Kraków
tel. (12) 628 28 45
www.transfer.edu.pl

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie
ul. Floriańska 3, 31-019 Kraków
(12) 428 92 55
www.iph.krakow.pl

Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.
ul. Wincentego Pola 16, 44-100 Gliwice
tel. (32) 339 31 10
www.gapr.pl

Fundusz Górnośląski S.A. Oddział w Katowicach (d. Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.)
ul. Powstańców 17, 40-039 Katowice
tel. (32) 728 58 28, 829, 865, 902, 903
www.enterprise.fundusz-silesia.pl

Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.
ul. Studencka 1, 25-323 Kielce
tel. (41) 343 29 10
www.it.kielce.pl

Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. Sienkiewicza 53, 25-002 Kielce
tel. (41) 368 02 78
www.siph.com.pl

Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Szopena 51, 35-959 Rzeszów
tel. (17) 867 62 34
www.rarr.rzeszow.pl

Stowarzyszenie Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego Dolina Lotnicza
ul. Szopena 51, 35-959 Rzeszów
tel. (17) 850 19 35
www.dolinalotnicza.pl

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie
Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania
ul. mjr. H. Sucharskiego 2, 35-225 Rzeszów
tel. (17) 852 49 75
www.een.wsiz.pl

Konsorcjum: Enterprise Europe Network - West Poland

Wrocławskie Centrum Transferu Technologii, Politechnika Wrocławska
ul. Smoluchowskiego 48, 50-372 Wrocław
tel. (71) 320 33 18
www.wctt.pwr.edu.pl

Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
Poznański Park Naukowo-Technologiczny
Biuro Enterprise Europe Network w Poznaniu
ul. Rubież 46, 61-612 Poznań
tel. (61) 827 97 46
www.ppnt.poznan.pl

Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Szczawieńska 2, 58-310 Szczawno Zdrój
tel. (74) 64 80 450
www.darr.pl

Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości
ul. Częstochowska 25, 62-800 Kalisz
tel. (62) 765 60 58
www.kip.kalisz.pl

Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego – Szczecińskie Centrum Przedsiębiorczości
ul. Kolumba 86, 70-035 Szczecin
tel. (91) 433 02 20
www.zsrg.szczecin.pl

Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości” w Opolu
ul. Damrota 4, 45-064 Opole
tel. (77) 456 56 00
www.een.opole.pl

Szanowni Czytelnicy,

nie będzie dużym nadużyciem stwierdzenie, że takie określenie jak start-up w ostatnich latach na dobre zagościło w świadomości polskich przedsiębiorców, zwłaszcza tych, którzy planują rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, jak również wśród przedstawicieli środowisk działających na rzecz rozwoju biznesu. Zjawisko start-upu ma bowiem istotny wpływ na rozwój wielu gałęzi gospodarki, zwłaszcza sektora nowoczesnych technologii. Nie powinno zatem nikogo dziwić, że wsparcie przedsiębiorstw znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju, które opracowały lub opracowują innowacyjny produkt bądź usługę oraz mają duży potencjał wzrostu, jest jednym z priorytetów zarówno Komisji Europejskiej, jak i władz krajowych.

Podstawowym narzędziem, które ma za zadanie ułatwić start-upom funkcjonowanie, jest prosta spółka akcyjna – opracowywana przez Ministerstwo Rozwoju nowa forma prowadzenia działalności gospodarczej, dedykowana właśnie innowacyjnym inicjatywom. Więcej na jej temat można przeczytać w artykule otwierającym niniejszy numer Biuletynu.

Przedsiębiorcom zainteresowanym znalezieniem zagranicznych partnerów prezentujemy nowe oferty współpracy zagranicznej.

Z wyrazami szacunku

Zespół Redakcyjny
Biuletynu Euro Info

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich zmiany i redagowania. Uwagi i komentarze prosimy kierować na adres: biuletyn_ei@parp.gov.pl

Wszystkie teksty zawarte w Biuletynie Euro Info mogą być przedrukowane wyłącznie po uzyskaniu zgody redakcji. Zainteresowanych prenumeratą prosimy o kontakt z najbliższym ośrodkiem Enterprise Europe Network.

Biuletyn Euro Info, wydawany przez ośrodek Enterprise Europe Network przy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, jest współfinansowany przez Komisję Europejską ze środków pochodzących z programu COSME na lata 2014–2020 oraz przez Ministerstwo Rozwoju w ramach programu pn. „Udział Polski w programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw w latach 2015–2021”.

Komisja Europejska lub osoby występujące w jej imieniu nie są odpowiedzialne za informacje przedstawione w publikacji. Poglądy wyrażone w publikacji są poglądami Autorów i nie muszą pokrywać się z działaniami Komisji Europejskiej.

Spis treści

- 4 | **Rozwój start-upów**
Prosta spółka akcyjna

- 8 | **Prawo pracy**
Praca tymczasowa po nowemu

- 12 | **Prawo europejskie**
Bezpieczeństwo zabawek

- 17 | **Arbitraż**
Zasady działania ADR

- 20 | **Informatyzacja**
System integracji rejestrów przedsiębiorców

- 23 | **Wierzytelności**
Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym cz. I

- 27 | **Aktualności**

- 29 | **Oferty**
Oferty współpracy gospodarczej

Redaktor naczelny: Paweł Sikorski
Zespół: dr Michał Polański, Witold Kajszczyk
Korekta: Pracownia redakcji i korekty Justyna Mroczkowska edytorka.eu
Adres redakcji: Enterprise Europe Network przy PARP
ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa
Telefon: 22 432 89 86

Skład, druk i dystrybucja: Pracownia C&C Sp. z o.o.
www.ccp.com.pl
Zdjęcia: Fotolia
Nakład: 1400 egz.

Prosta spółka akcyjna

Koncepcja i główne założenia

Karolina Kulińska-Polak

Obecnie trwają prace nad koncepcją nowego typu spółki kapitałowej – prostej spółki akcyjnej¹. Ma ona stanowić odpowiedź na zapotrzebowanie ze strony nowo powstających, innowacyjnych firm. Podstawę prac stanowi „Zarys koncepcji Prostej Spółki Akcyjnej (PSA)”, opracowany przez Ministerstwo Rozwoju w 2016 r. Jeżeli prosta spółka akcyjna zostanie wprowadzona do polskiego porządku prawnego, będzie to stanowiło ważny krok ku poprawie otoczenia prawnego, w jakim funkcjonują start-upy.

Potrzeba uregulowania nowego typu spółki

Prosta spółka akcyjna jest przeznaczona w szczególności dla start-upów, czyli przedsięwzięć, w których koszty rozpoczęcia inwestycji są stosunkowo niskie przy wysokim ryzyku niepowodzenia, a także znacznym zysku w przypadku odniesienia sukcesu. Taka spółka ma być atrakcyjna zarówno dla założycieli, czyli tych, którzy mają pomysł i potrzebują kapitału, jak i dla inwestorów, czyli tych, którzy dysponują kapitałem i chętnie zainwestują w innowacyjne projekty.

Obecnie w polskim porządku prawnym brak jest formy prawnej, która umożliwiłaby jednocześnie szybkie rozpoczęcie działalności, dopuszczała różnorodne formy pozyskiwania kapitału i pozwalała na sprawną likwidację przedsięwzięcia w razie niepowodzenia. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (sp. z o.o.) nie umożliwia różnorodnych form inwestycji w spółkę, do zbywania udziałów jest konieczna forma pisemna z podpisami notarialnie poświadczonymi, a minimalna wartość jednego udziału jest stosunkowo wysoka i wynosi 50 złotych². Wszystko to stanowi istotne mankamenty tej spółki z punktu widzenia start-upów.

Z kolei spółka akcyjna charakteryzuje się skomplikowaną strukturą wewnętrzną (m.in. obligatoryjna rada nadzorcza), znacznym stopniem sformalizowania i wysokimi kosztami związanymi z jej funkcjonowaniem (m.in. obowiązek protokołowania walnych zgromadzeń przez notariusza)³. Nie ma zatem w polskim ustawodawstwie formy prawnej pasującej do modelu biznesowego realizowanego przez innowacyjne firmy.

Koncepcja PSA

Prosta spółka akcyjna ma stanowić połączenie tych cech spółki z o.o. i spółki akcyjnej, które są atrakcyjne dla nowo powstających przedsięwzięć. Dlatego też będzie charakteryzować się stosunkowo prostym założeniem i funkcjonowaniem, możliwością szybkiej likwidacji, a ponadto pozwalać na różnorodne formy inwestycji w spółkę. Regulacje prawne dotyczące prostej spółki akcyjnej, jako kolejnego typu spółki kapitałowej, miałyby zostać umieszczone obok pozostałych przepisów dotyczących spółek, tj. w Kodeksie spółek handlowych.

Pojawiają się głosy, że wprowadzenie nowego typu spółki nie jest optymalnym rozwiązaniem, choć sam pomysł zmian i uelastycznienia przepisów prawnych zasługuje na aprobatę. Zwraca się uwagę, że wprowadzenie do polskiego porządku prawnego prostej spółki akcyjnej może wpłynąć na zmniejszenie zainteresowania spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, a lepszym rozwiązaniem byłoby uelastycznienie obowiązujących regulacji dotyczących spółki z o.o.⁴ Innymi słowy, zdaniem niektórych autorów, założenia koncepcji prostej spółki akcyjnej powinny być zrealizowane poprzez nowelizację obecnie obowiązujących przepisów dotyczących spółki z o.o.⁵

Koncepcja prostej spółki akcyjnej wzorowana jest przede wszystkim na rozwiązaniach przyjętych w ustawodawstwie francuskim, w którym z powodzeniem od 1994 r. funkcjonuje uproszczona spółka akcyjna (*société par actions simplifiée*)⁶, a także na wprowadzonej stosunkowo niedawno do ustawodawstwa słowackiego prostej spółce akcyjnej (*jednoduchá spoločnosť na akcie*)⁷.

Proste założenie spółki

Jednym z podstawowych założeń koncepcji PSA jest możliwość jej stosunkowo szybkiego utworzenia. Z tego względu rozważa się umożliwienie **rejestracji tej spółki w systemie s24 (czyli przez Internet)**, co oprócz oszczędności czasu wiązałoby się z niższymi kosztami z uwagi na brak taksy notarialnej i z niższą opłatą sądową. Za pomocą systemu s24 może być obecnie rejestrowana spółka jawna, komandytowa i spółka z ograniczoną odpowiedzialnością⁸.

Tak jak w przypadku innych spółek rejestrowanych drogą elektroniczną, w przypadku statutu PSA wspólnicy będą mieli do wyboru określony zakres postanowień.

Rozważa się, żeby formularze potrzebne do zarejestrowania prostej spółki akcyjnej występowały również w wersji anglojęzycznej, dzięki czemu polskie regulacje prawne stałyby się bardziej zrozumiałe dla inwestorów zagranicznych. Mogłoby to zachęcić te podmioty do prowadzenia działalności w Polsce.

Koncepcja zakłada, że komunikacja z sądem będzie przebiegała drogą elektroniczną. Nie ulega wątpliwości, że znacznie usprawniłoby to proces rejestracji, zwłaszcza gdyby w czasie rejestracji spółki pojawiły się kwestie wymagające wyjaśnienia przez wnioskodawcę w trybie uzupełnienia braków formalnych.

Obok rejestracji elektronicznej byłaby również dopuszczona rejestracja drogą tradycyjną, czyli zawarcie statutu spółki w formie aktu notarialnego. W takiej sytuacji założyciele mieliby większą swobodę, jeżeli chodzi o kształtowanie poszczególnych postanowień statutu spółki niż w przypadku rejestrowania spółki drogą elektroniczną. Warto wspomnieć, że w przypadku francuskiej uproszczonej spółki akcyjnej przyjęto, iż statut spółki musi być sporządzony w formie pisemnej, z wyjątkiem

nielicznych sytuacji, w których jest wymagana forma aktu notarialnego.

Koncepcja nie zakłada ograniczeń czasowych, jeżeli chodzi o prowadzenie działalności w formie prostej spółki akcyjnej, ani też nie wprowadza ograniczeń co do przedmiotu działalności. Nie przewiduje się również mechanizmów wymuszających przekształcenie prostej spółki akcyjnej w inną spółkę.

Elastyczna struktura kapitałowa

Pomysłodawcy zakładają, że podobnie jak w przypadku francuskiej uproszczonej spółki akcyjnej, do założenia prostej spółki akcyjnej będzie potrzebny jedynie **minimalny kapitał zakładowy**. Kapitał ten miałby wynosić **1 złoty**, a wartość jednej akcji co najmniej **1 grosz**. Kapitał zakładowy nie stanowiłby zatem bariery dla założycieli, tak jak ma to miejsce w przypadku spółki akcyjnej, gdzie minimalny kapitał zakładowy wynosi 100 tys. złotych. Rozważane są również inne koncepcje – np. ustalenie kapitału

zakładowego na takim poziomie, jak w spółce akcyjnej, ale bez konieczności jego pokrywania w pierwszym etapie funkcjonowania spółki. Obok kapitału zakładowego na mocy statutu mógłby zostać utworzony kapitał podstawowy, który nie podlegałby takim rygorom jak kapitał zakładowy. Akcjom wchodzącym w skład kapitału podstawowego również przysługiwałoby prawo głosu.

Istotnym mankamentem tak niskich wymogów kapitałowych może być mniejsza wiarygodność PSA dla potencjalnych kontrahentów. Z uwagi na to planuje się wprowadzenie mechanizmów chroniących wierzycieli. Tak zwany **test wypłacalności** opiera się na założeniu, że przed każdą wypłatą na rzecz akcjonariuszy zarząd musiałby ustalić, czy w wyniku wypłaty spółka nie utraci w ciągu roku płynności. Ponadto w razie gdyby pojawiło się ryzyko znacznej straty, walne zgromadzenie akcjonariuszy byłoby zobowiązane do **podjęcia uchwały o dalszym istnieniu spółki lub jej likwidacji**. Podobnie jak w spółce akcyjnej, na pokrycie przyszłych strat **miałaby być tworzona rezerwa**. Do rezerwy byłaby przelewana część zysku aż do czasu, gdy kapitał ten osiągnie określony pułap. Rozważa

się także, czy kapitał ten miałby odpowiadać kwocie wskazanej w ustawie (np. 100 tys. złotych), czy też określone mu procentowi zobowiązań.

Zróznicowane akcje

Akcje PSA, podobnie jak akcje spółki akcyjnej, **będą mogły być uprzywilejowane** np. co do prawa głosu (akcjom uprzywilejowanym będzie przysługiwało więcej głosów niż akcjom zwykłym) i co do dywidendy (akcjom uprzywilejowanym będzie przysługiwała wyższa dywidenda niż akcjom zwykłym). Od decyzji założycieli będzie natomiast zależeć, czy będą to akcje zdematerializowane, tzn. zapisane w formie elektronicznej i niemające postaci dokumentu, czy też pozostaną akcjami tradycyjnymi, tzn. w formie dokumentu. Akcje prostej spółki akcyjnej **nie będą mogły** być przedmiotem obrotu na giełdzie. Obrót akcjami na giełdzie wiąże się bowiem z koniecznością spełnienia surowych wymogów, co nie wpisuje się w koncepcję prostej spółki akcyjnej.

Akcje będą mogły być obejmowane w zamian za wkłady pieniężne i niepieniężne. Z uwagi na to, że wkładem pomysłodawców przedsięwzięcia jest

często wyłącznie ich pomysł, przewidyje się, podobnie jak we francuskiej uproszczonej spółce akcyjnej, wprowadzenie akcji, które miałyby być obejmowane przez założycieli w zamian za wkład w postaci pracy lub wkład intelektualny. Akcje takie na późniejszym etapie mogłyby zostać zamienione na akcje zwykłe, np. gdy możliwa będzie ich wycena i zamiana dotychczasowego wkładu na wkład niepieniężny (np. w postaci prawa własności intelektualnej). Akcje prostej spółki akcyjnej **będą mogły** być akcjami niemymi, czyli pozbawionymi prawa głosu.

Charakterystyczne dla PSA ma być zróznicowanie akcji. Założyciele przy zakładaniu spółki obejmowaliby **akcje założycielskie**, które wiązałyby się z wniesieniem pracy na rzecz spółki. Z kolei **akcje inwestorskie** mogłyby być pokrywane wkładami niepieniężnymi lub pieniężnymi, a także mogłyby być uprzywilejowane na etapie likwidacji spółki. Jako formę motywacji przewiduje się wprowadzenie **akcji pracowniczych**, czyli takich, które są przeznaczone do nabywania przez pracowników przy mniej rygorystycznych wymogach niż te wskazane w art. 362 Kodeksu spółek handlowych⁹. Obok tych kategorii akcji powstałyby również **akcje dla doradców, współpracowników** stanowiące

wynagrodzenie za ich usługi lub pracę czy też związane z obowiązkiem świadczenia usług lub pracy na rzecz spółki.

Relacje między akcjonariuszami

Według koncepcji prostej spółki akcyjnej relacje między akcjonariuszami mają zostać przeniesione na poczet regulacji ustawowych w postaci przepisów dyspozytywnych, które mogłyby być modyfikowane przez strony.

Przykładem takiej klauzuli, często spotykanej w umowach inwestycyjnych, jest klauzula **drag-along (prawo pociągnięcia)**, na mocy której większościowy akcjonariusz ma prawo żądać od pozostałych akcjonariuszy przyłączenia się do transakcji zbycia akcji na rzecz określonego inwestora, przy czym może to dotyczyć wszystkich akcji lub tylko pakietu kontrolnego, w zależności od tego, jaką częścią akcji jest zainteresowany inwestor. Odwrotnością tej klauzuli jest klauzula **tag-along (prawo przyłączenia)**. Na mocy tej klauzuli w razie zbywania akcji przez większościowego akcjonariusza mniejszościowy akcjonariusz może żądać nabycia jego akcji na takich samych zasadach, jak są nabywane akcje akcjonariusza większościowego. Inną standardową klauzulą jest klauzula **shoot-out (lub shotgun)**. Zgodnie z nią jeden z akcjonariuszy może złożyć drugiemu ofertę sprzedaży wszystkich swoich akcji po określonej cenie. Adresat oferty może ją przyjąć lub sprzedać swój pakiet akcji po tej samej cenie, którą wcześniej zaproponował drugi z akcjonariuszy. Wśród innych klauzul warto również wymienić: klauzulę **liquidation preference** przyznającą inwestorom preferencyjne warunki w razie likwidacji spółki, klauzulę **vesting** regulującą zaangażowanie akcjonariuszy w działalność spółki i pozwalającą im po określonym czasie na objęcie nowych akcji po ustalonej cenie czy prawo pierwszeństwa, zgodnie z którym przyznaje się określonym akcjonariuszom **prawo pierwszeństwa** nabycia akcji w razie ich zbywania przez innego akcjonariusza, na takich warunkach, jakie zostały ustalone z potencjalnym kupującym.

Uproszczenia dotyczące organów spółki

Organem właścicielskim PSA byłoby walne zgromadzenie akcjonariuszy (WZA). Aby ułatwić i uprościć komunikowanie się akcjonariuszy, walne zgromadzenie mogłoby być zwoływane drogą elektroniczną. Obecnie w przypadku spółki z o.o. jest dopuszczalne zwoływanie zgromadzenia wspólników za pośrednictwem poczty elektronicznej, jeżeli wspólnicy wyrażą na to pisemną zgodę¹⁰. Koncepcja zakłada, że WZA mogłoby się odbywać przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, czyli np. w formie telekonferencji.

Co do zasady walne zgromadzenie nie wymagałoby protokolowania przez notariusza, choć tu rozważane są różne koncepcje, m.in. wprowadzenie wymogu protokolowania niektórych kategorii uchwał przez upoważnione osoby (np. notariusz, radca prawny itd.).

Natomiast w przypadku zarządu pomysłodawcy koncepcji proponują, żeby był on powoływany co do zasady na czas nieokreślony. Zgodnie z obecnymi regulacjami w przypadku spółki z o.o. zarząd może być powołany na czas nieokreślony, a w przypadku spółki akcyjnej – na maksymalny okres 5 lat¹¹.

Rada nadzorcza nie będzie organem obowiązkowym w prostej spółce akcyjnej. Organ ten będzie musiał zostać powołany tylko w niektórych przypadkach, tak jak ma to obecnie miejsce w przypadku spółki z o.o.¹²

Ponadto pojawiają się pomysły alternatywnego modelu zakładającego wprowadzenie jednego organu zamiast rady nadzorczej i zarządu – rady dyrektorów, która łączyłaby funkcje zarządcze i nadzorcze w jednym podmiocie (system monistyczny).

Sprawna likwidacja spółki

Charakterystyczne dla działalności opierającej się na innowacyjnym pomysłu jest **stosunkowo wysokie ryzyko niepowodzenia przedsięwzięcia**

i, co za tym idzie, potrzeba sprawnego zakończenia działalności w sytuacji, w której nie przynosi ona oczekiwanych rezultatów. Likwidacja tradycyjnej spółki akcyjnej to proces skomplikowany, długotrwały i kosztowny. W trakcie likwidacji spółki akcyjnej zarząd musi dwukrotnie ogłosić o otwarciu likwidacji, wzywając wierzycieli do zgłoszenia wierzytelności w terminie 6 miesięcy od ostatniego ogłoszenia¹³. Nieco krócej trwa likwidacja spółki z o.o., ponieważ termin na zgłaszanie wierzytelności przez wierzycieli wynosi 3 miesiące¹⁴. Z uwagi na potrzebę szybkiego zakończenia działalności start-upów w razie fiaska przedsięwzięcia likwidacja PSA powinna przebiegać sprawnie i stanowić niewielkie obciążenie dla wspólników i członków organów zarządzających.

Z powyższych względów rozważa się przyjęcie modelu podobnego jak w spółce z o.o., a nawet, w określonych przypadkach, skrócenie i uproszczenie postępowania, np. poprzez umożliwienie ogłoszenia o likwidacji na stronie internetowej, krótszy termin na zgłaszanie wierzytelności czy też dokonywanie zgłoszeń związanych z likwidacją i zgłoszeń wierzytelności drogą elektroniczną.

Co dalej z koncepcją?

W zamyśle autorów koncepcji prosta spółka akcyjna ma przyczynić się do rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu konkurencyjności polskich firm, a także ograniczyć realizowanie polskich pomysłów przez inwestorów zagranicznych. Warto zatem śledzić dalsze prace nad koncepcją i ewolucje wstępnych pomysłów, wiele proponowanych rozwiązań może bowiem jeszcze ulec zmianie. Ze strony start-upów pojawiają się obawy przed zbytym przeregulowaniem prawnym, co może zniechęcać założycieli do wyboru tej formy prawnej¹⁵.

Jeżeli uda się wprowadzić prostą spółkę akcyjną do polskiego porządku prawnego, można przypuszczać, że będzie to forma prawna chętnie wybierana przez nowo powstające firmy, i to nie tylko te działające w branży nowych technologii. Pomysłodawcy prostej spółki akcyjnej mają nadzieję, że wprowadzenie tego typu spółki kapitałowej

będzie sprzyjało zakładaniu start-upów w Polsce i przyczyni się do pobudzenia polskiej gospodarki. Należy jednak mieć na uwadze, że optymalna forma prawna to nie wszystko, a wiele zależy również od tego, czy zmianom w zakresie prawa spółek handlowych będą towarzyszyły również korzystne regulacje w zakresie prawa podatkowego, a także inne zmiany wpływające na warunki, w jakich funkcjonują start-upy.

Karolina Kulińska-Polak

radca prawny
PragmatiQ Kancelaria Prawna
Szymkowiak sp.k.
www.pragmatiq.pl

¹ W niniejszym artykule zostały wykorzystane informacje zawarte w dokumencie *Zarys Koncepcji Prostej Spółki Akcyjnej (PSA)*, Ministerstwo Rozwoju, 2016.

² Między innymi art. 154 § 2, art. 180 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1578 ze zm.), dalej jako KSH.

³ Między innymi art. 381, art. 421 § 1 KSH.

⁴ P. Dzierżak, *Prosta Spółka Akcyjna – mnożenie bytów ponad potrzebę czy właściwe remedium na problemy przedsiębiorców?*, Monitor Prawa Handlowego 2016, nr 2.

⁵ M. Romanowski, *Metoda Einsteina i księdza Twardowskiego jako sposób analizy koncepcji Prostej Spółki Akcyjnej*, Monitor Prawa Handlowego 2016, nr 2.

⁶ Uregulowana w art. L. 227-1 do L. 227-20 francuskiego Kodeksu handlowego (*Code de commerce*).

⁷ Przepisy dotyczące tej spółki obowiązują od 1.01.2017 r.

⁸ Art. 231, art. 1061, art. 1571 KSH.

⁹ Art. 362 KSH przewiduje m.in. obowiązek zatrudnienia pracownika w spółce lub spółce z nią powiązanej przez okres co najmniej 3 lat.

¹⁰ Art. 238 § 1 KSH.

¹¹ Art. 369 § 1 KSH.

¹² Art. 213 KSH.

¹³ Art. 465 § 1 KSH.

¹⁴ Art. 279 KSH.

¹⁵ Stanowisko Fundacji Startup Poland w prekonstatacjach dotyczących *Zarysu Koncepcji Prostej Spółki Akcyjnej*, 2016.

Praca tymczasowa po nowemu

Co się zmieniło od 1 czerwca 2017 r.

Małgorzata Regulska-Cieślak

Praca tymczasowa w krajowym porządku prawnym uregulowana jest w przepisach ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych¹, dalej w skrócie: ustawa. Dokonała ona w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 91/383/EWG z dnia 25 czerwca 1991 r. uzupełniającej środki mające wspierać poprawę bezpieczeństwa i zdrowia w pracy pracowników pozostających w stosunku pracy na czas określony lub w czasowym stosunku pracy². Aktem prawnym, który obecnie reguluje pracę tymczasową w Unii Europejskiej, jest dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pracy tymczasowej³. Dyrektywa ta jednak wprowadza jedynie minimalne wymogi dotyczące pracy tymczasowej, uszczegółowienie pozostawiając ustawodawstwu państwa członkowskiego.

W celu podniesienia standardów pracy tymczasowej, warunków zatrudnienia pracowników tymczasowych i bezpieczeństwa prawnego pracodawców użytkowników z dniem 1 czerwca 2017 r., mocą ustawy z 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz niektórych innych ustaw⁴, dalej w skrócie: nowelizacja, wprowadzono szereg rewolucyjnych zmian.

Zakazy powierzenia pewnych prac

Po pierwsze, nowelizacja wprowadziła nowy sposób określenia pracy, która nie może być powierzona pracownikowi tymczasowemu. Do 31 maja 2017 r. obowiązywał zakaz powierzania pracy tymczasowej na stanowisku pracy, na którym w okresie ostatnich 3 miesięcy poprzedzających przewidywany termin rozpoczęcia wykonywania

pracy tymczasowej przez pracownika tymczasowego, był zatrudniony pracownik pracodawcy użytkownika, z którym został rozwiązany stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, np. z powodu likwidacji stanowiska pracy. Od 1 czerwca 2017 r. w art. 8 pkt 3 ustawy pojęcie „stanowisko pracy” zostało zastąpione określeniem „rodzaj prac, które nie mogą być powierzone pracownikowi tymczasowemu w opisywanej sytuacji.

Dodatkowo wprowadzono ograniczenie o charakterze terytorialnym. Od 1 czerwca 2017 r. pracownikowi tymczasowemu nie może być zatem powierzony wykonywanie na rzecz pracodawcy użytkownika pracy tego samego rodzaju co praca wykonywana przez pracownika pracodawcy użytkownika, z którym został rozwiązany stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników w okresie ostatnich 3 miesięcy poprzedzających przewidywany termin rozpoczęcia wykonywania pracy tymczasowej przez pracownika tymczasowego, jeżeli taka praca miałaby być wykonywana w jakiegokolwiek jednostce organizacyjnej pracodawcy użytkownika położonej **w gminie**, na terenie której znajduje się lub znajdowała się jednostka organizacyjna, w której był zatrudniony zwolniony pracownik.

Przepisy przejściowe stanowią natomiast, że do umów o pracę i umów prawa cywilnego, na podstawie których jest wykonywana praca tymczasowa, trwających w dniu 1 czerwca 2017 r. stosuje się wyżej wskazany przepis ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych w brzmieniu dotychczasowym, tj. przed 1 czerwca 2017 r. Zatem tylko do nowych umów, czyli tych zawieranych po 1 czerwca 2017 r., nie będzie można stosować określonego powyżej zakazu.

W dalszej kolejności pracownikowi tymczasowemu nie można już obecnie powierzyć wykonywania na rzecz

pracodawcy użytkownika pracy wymagającej uzbrojenia pracownika ochrony w broń palną bojową lub przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, których posiadanie wymaga uzyskania pozwolenia, o którym mowa w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji⁵.

Nowy obowiązek informacyjny pracodawcy użytkownika

Poszerzono także obowiązek informacyjny nałożony na pracodawcę użytkownika (nowe brzmienie przepisów art. 9 ust. 2 pkt 1 i pkt 3 oraz art. 9a). Od 1 czerwca 2017 r. pracodawca użytkownik ma obowiązek poinformować agencję pracy tymczasowej na piśmie nie tylko o wynagrodzeniu za pracę, której wykonywanie ma być powierzone pracownikowi tymczasowemu, ale dodatkowo o wewnętrznych regulacjach dotyczących wynagradzania obowiązujących u danego pracodawcy użytkownika. Na wniosek agencji pracy tymczasowej pracodawca użytkownik ma przedstawić do wglądu treść tych regulacji. Oprócz tego, w razie zmiany wewnętrznych regulacji płacowych, pracodawca użytkownik musi o tym fakcie poinformować agencję na piśmie. Na wniosek agencji pracy tymczasowej pracodawca użytkownik przedstawia do wglądu treść zmienionych regulacji. Przepis ten stosuje się od dnia 1 czerwca 2017 r. nie tylko do nowych umów (zawartych od 1 czerwca 2017 r.), ale i do umów trwających w tej dacie.

Dodatkowo pracodawca użytkownik ma poinformować agencję pracy tymczasowej o fakcie niewystępowania okoliczności uniemożliwiających rozpoczęcie wykonywania

pracy tymczasowej przez pracownika tymczasowego na rzecz pracodawcy użytkownika, o których mowa w art. 8 pkt 3 ustawy.

Nowe obowiązki informacyjne agencji pracy tymczasowej wobec pracownika tymczasowego

W celu podniesienia standardów pracy tymczasowej na agencję pracy tymczasowej nałożono dodatkowy obowiązek informacyjny względem pracownika tymczasowego. Agencja pracy tymczasowej zawiadamia na piśmie osobę, której ma być powierzona wykonywanie pracy tymczasowej, przed zawarciem z nią umowy o pracę o:

- rodzaju pracy, która ma być powierzona pracownikowi tymczasowemu;
- wymaganiach kwalifikacyjnych koniecznych do wykonywania pracy, która ma być powierzona pracownikowi tymczasowemu;
- przewidywanym okresie wykonywania pracy tymczasowej;
- wymiarze czasu pracy pracownika tymczasowego;
- miejscu wykonywania pracy tymczasowej;
- zakresie informacji dotyczących przebiegu pracy tymczasowej, które mają wpływ na wysokość wynagrodzenia za pracę pracownika tymczasowego, oraz sposobie i terminie przekazywania tych informacji agencji pracy tymczasowej w celu prawidłowego obliczania wynagrodzenia za pracę tego pracownika;
- zakresie przejścia przez pracodawcę użytkownika obowiązków pracodawcy dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy innych niż określone w ustawie;
- zakresie przejścia przez pracodawcę użytkownika obowiązku pracodawcy dotyczącego wypłacania należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową;
- urlopie wypoczynkowym pracownika tymczasowego.

Kolejny obowiązek informacyjny agencji pracy tymczasowej to obowiązek przekazywania pracownikom tymczasowym, nie później niż w terminie

7 dni od dnia zawarcia umowy o pracę, informacji umożliwiających im bezpośredni kontakt z przedstawicielami agencji pracy tymczasowej. Informacje te dotyczą adresu miejsca kontaktu, numeru telefonu oraz adresu poczty elektronicznej, a także dni i przedziału godzinowego, kiedy możliwy jest taki kontakt. Informacje przekazuje się w postaci papierowej lub elektronicznej. O zmianach w tym zakresie agencja jest zobowiązana poinformować pracownika tymczasowego w terminie 7 dni od dnia ich zaistnienia. W zakresie umów trwających w dniu wejścia w życie tych przepisów agencje pracy tymczasowej miały wypełnić ten obowiązek do 15 czerwca 2017 r. Obowiązujące do dnia 31 maja 2017 r. przepisy ustawy nie przewidywały żadnych regulacji w zakresie możliwości skontaktowania się pracownika tymczasowego z agencją pracy tymczasowej (formalnym pracodawcą). Wprowadzone zasady mają na celu polepszenie komfortu pracy pracownika tymczasowego.

Surowsze limity, czyli ograniczenie okresu wykonywania pracy na rzecz konkretnego pracodawcy użytkownika przez konkretną osobę

Do 31 maja 2017 r., zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy, w okresie obejmującym 36 kolejnych miesięcy agencja pracy tymczasowej zatrudniająca pracownika tymczasowego mogła skierować tego pracownika do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz jednego pracodawcy użytkownika przez okres nieprzekraczający łącznie 18 miesięcy. W praktyce pracodawca użytkownik mógł skorzystać z pracownika tymczasowego skierowanego do pracy z kilku agencji na następujące po sobie okresy. W konsekwencji, po upływie 18 miesięcy na podstawie skierowania z jednej

agencji pracy tymczasowej, pracownika tymczasowego zatrudniała inna agencja i kierowała do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz tego samego pracodawcy użytkownika. Omijano w ten sposób ograniczenia czasowe przewidziane w ustawie. Zmiana, która weszła w życie z dniem 1 czerwca 2017 r., polega na tym, że agencja pracy tymczasowej może skierować pracownika tymczasowego do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz jednego pracodawcy użytkownika przez okres nieprzekraczający łącznie 18 miesięcy w okresie obejmującym 36 kolejnych miesięcy. Z kolei pracodawca użytkownik może korzystać z pracy tego samego pracownika tymczasowego również przez okres nieprzekraczający łącznie 18 miesięcy w okresie obejmującym 36 kolejnych miesięcy.

Oznacza to, że pracodawca użytkownik, niezależnie od tego, czy pracownik tymczasowy jest kierowany do wykonywania pracy tymczasowej z jednej czy też z kilku agencji pracy tymczasowej, nie będzie mógł korzystać z pracy tego samego pracownika tymczasowego ponad limity wykonywania pracy tymczasowej określone powyżej.

Analogiczne limity wykonywania pracy tymczasowej (18 miesięcy w okresie obejmującym 36 kolejnych miesięcy) dotyczą także wykonywania pracy tymczasowej na podstawie umów prawa cywilnego.

W celu uniknięcia obchodzenia powyższych limitów wykonywania pracy tymczasowej dotyczących świadczenia

takiej pracy wyłącznie na podstawie umowy o pracę albo wyłącznie na podstawie umowy prawa cywilnego nowelizacja wprowadziła dodatkową normę, zgodnie z którą limit 18 miesięcy dotyczy również świadczenia pracy tymczasowej w okresie 36 kolejnych miesięcy na podstawie umowy o pracę oraz umowy prawa cywilnego. Okresy świadczenia pracy przez konkretną osobę na rzecz konkretnego pracodawcy użytkownika sumują się bez względu na to, na jakiej podstawie praca była wykonywana.

Limity nie dotyczą sytuacji, w których pracownik tymczasowy zastępuje pracownika nieobecnego w pracy – wówczas może pracować na rzecz pracodawcy użytkownika przez okres nieprzekraczający 36 miesięcy, a także w przypadku przedłużenia umowy o pracę do dnia porodu, zgodnie z art. 177 § 3 Kodeksu pracy.

Do ustawy dodano również dwa nowe przepisy (art. 11a i art. 11b), aby ułatwić kontrolowanie przestrzegania limitów pracy tymczasowej. Agencja pracy tymczasowej ustala łączny okres pracy dotychczas wykonywanej przez taką osobę na rzecz danego pracodawcy użytkownika na podstawie umowy o pracę lub umowy prawa cywilnego przed zawarciem odpowiedniej umowy z osobą, która ma wykonywać pracę tymczasową. Natomiast osoba, której ma być powierzony wykonywanie pracy tymczasowej na podstawie umowy o pracę albo umowy prawa cywilnego, ma obowiązek przedkładać agencji

pracy tymczasowej świadectwa pracy lub inne dokumenty potwierdzające okresy wykonywania pracy tymczasowej na rzecz danego pracodawcy użytkownika na podstawie umowy o pracę oraz składa pisemne oświadczenie lub przedkłada zaświadczenia potwierdzające okresy wykonywania pracy tymczasowej na rzecz danego pracodawcy użytkownika na podstawie umowy prawa cywilnego, z okresu 36 miesięcy poprzedzających przewidywany termin rozpoczęcia wykonywania pracy tymczasowej u danego pracodawcy użytkownika.

W kontekście przestrzegania limitów pracy tymczasowej oraz limitów wykonywania pracy tymczasowej w ramach umowy cywilnoprawnej pracodawca użytkownik ma obowiązek prowadzić ewidencję osób wykonujących pracę tymczasową na podstawie umowy o pracę oraz umowy prawa cywilnego, zawierającą informacje o dacie rozpoczęcia i dacie zakończenia wykonywania takiej pracy w okresie obejmującym 36 kolejnych miesięcy. Pracodawca użytkownik ma obowiązek przechować tę ewidencję przez okres jej prowadzenia i przypadający bezpośrednio po nim okres 36 miesięcy. Ewidencję prowadzi się i przechowuje w postaci papierowej lub elektronicznej, odrębnie dla każdej osoby.

W konsekwencji powyższego nastąpiły również zmiany w zakresie treści świadectw pracy. W świadectwie pracy należy obecnie podać informacje dotyczące **każdego pracodawcy użytkownika**, na rzecz którego była wykonywana praca tymczasowa na podstawie umowy o pracę, oraz okresy wykonywania takiej pracy. W świadectwie pracy wydawanym pracownikowi tymczasowemu przez agencję pracy tymczasowej, obejmującym okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę trwającej w dniu 1 czerwca 2017 r., podaje się także informacje dotyczące każdego pracodawcy użytkownika, na rzecz którego była wykonywana praca tymczasowa na podstawie umowy o pracę, oraz okresy wykonywania takiej pracy, przy czym dodatkowo podaje się informację o okresie wykonywania pracy tymczasowej przypadającym od 1 czerwca 2017 r. do dnia rozwiązania umowy o pracę.

Oznacza to, że świadectwa pracy od 1 czerwca 2017 r. będą wystawiane

na nowych zasadach, nawet jeśli umowa o pracę tymczasową została nawiązana przed wejściem w życie nowelizacji i miałyby zakończyć się 2 czerwca 2017 r.

Od kiedy terminy 18 i 36 miesięcy powinny być liczone w odniesieniu do umów trwających już w dniu 1 czerwca 2017 r.? Okres zatrudnienia w odniesieniu do umowy, na podstawie której jest wykonywana praca tymczasowa, trwającej w dniu 1 czerwca 2017 r., ale przypadający od tego dnia, wlicza się do łącznego okresu skierowania do wykonywania pracy tymczasowej i łącznego okresu korzystania z takiej pracy. Bieg okresów obejmujących 36 kolejnych miesięcy rozpoczyna się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Uprawnienie pracownic tymczasowych w ciąży

Jedną z najważniejszych zmian, jaką wprowadziła nowelizacja, jest zmiana w zakresie pracownic tymczasowych w ciąży. W ich przypadku gdy umowa uległaby rozwiązaniu po upływie 3 miesięcy ciąży, następuje z mocy prawa jej przedłużenie do dnia porodu, tak jak przewiduje to Kodeks pracy, pod warunkiem że pracownica ta ma łączny co najmniej 2-miesięczny okres skierowania do wykonywania pracy tymczasowej przez daną agencję pracy tymczasowej. Dzięki tej zmianie taka pracownica po porodzie otrzyma zasiłek macierzyński.

Łączny, co najmniej 2-miesięczny okres, od którego zależy przedłużenie umowy, obejmuje:

- 1) okres lub okresy skierowania do wykonywania pracy tymczasowej przypadające w okresie obejmującym 36 kolejnych miesięcy poprzedzającym zawarcie umowy o pracę, do której miałby mieć zastosowanie art. 177 § 3 Kodeksu pracy, lub
- 2) okres przypadający od dnia zawarcia umowy o pracę, o której mowa w pkt 1, do dnia, w którym pracownica tymczasowa osiągnęła łączny co najmniej 2-miesięczny okres skierowania do wykonywania pracy tymczasowej.

Przy ustalaniu łącznego, co najmniej 2-miesięcznego okresu skierowania

do wykonywania pracy tymczasowej uwzględnia się okres takiego skierowania przypadający od 1 czerwca 2017 r. To oznacza, że najwcześniej od 1 sierpnia 2017 r. umowy niektórych ciężarnych mogą wydłużyć się do dnia porodu, gdyby umowa o pracę miała rozwiązać się po 3 miesiącu ciąży.

Urlop pracownika tymczasowego – art. 17 ust. 3 oraz ekwiwalent za urlop wypoczynkowy

Do 31 maja 2017 r., zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy, wynagrodzenie za jeden dzień urlopu wypoczynkowego lub ekwiwalent pieniężny za jeden dzień tego urlopu ustalało się, dzieląc wynagrodzenie uzyskane przez pracownika tymczasowego w okresie wykonywania pracy tymczasowej przez liczbę dni pracy, za które to wynagrodzenie przysługiwało, w ten sposób ustalając wynagrodzenie za dniówkę roboczą. Powodowało to duże zróżnicowanie wysokości wynagrodzenia za urlop lub ekwiwalent między pracownikami tymczasowymi a pracownikami zatrudnionymi na podstawie przepisów Kodeksu pracy. Dlatego też zbliżono zasady dotyczące ustalania przysługującego pracownikom tymczasowym wynagrodzenia urlopowego lub ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy do regulacji dotyczącej pracowników zatrudnianych na podstawie Kodeksu pracy.

Wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy pracownika tymczasowego trwającego w dniu 1 czerwca 2017 r. ustala się już według nowych zasad.

Sytuacja osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej

Spotykaną praktyką, przed 1 czerwca 2017 r., było zatrudnianie przez agencje pracy tymczasowej na podstawie umów cywilnoprawnych. Odbywało

się to mimo braku podstawy prawnej w świetle ustawy. Co ciekawe, niektóre sądy nie akceptowały takiej praktyki. Przykładowo, zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 maja 2016 r. (sygn. akt III AUa 906/15, LEX nr 2123021) „podmiot prowadzący działalność gospodarczą w formie agencji pracy tymczasowej, nie ma prawnej możliwości zatrudnienia pracowników na podstawie innej umowy, niż umowy wskazane w art. 7 ustawy z 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, bez względu na wolę stron w tym zakresie. Podmiot taki nie może zatem zawrzeć umów cywilnoprawnych z pracownikami tymczasowymi”. Od 1 czerwca 2017 r. ustawa uwzględnia już możliwość zatrudnienia osób wykonujących pracę tymczasową na podstawie umowy prawa cywilnego.

Inne zmiany

Powyżej zostały opisane wybrane zmiany ściśle dotyczące stosunków pomiędzy agencją pracy tymczasowej, pracodawcą użytkownikiem a pracownikiem tymczasowym. Należy pamiętać, że w pozostałym zakresie nowelizacja wprowadziła doniosłe zmiany mające znaczenie dla funkcjonowania agencji pracy tymczasowej, a także nowe sankcje prawne za nieprzestrzeganie wprowadzonych od 1 czerwca 2017 r. regulacji.

Małgorzata Regulska-Cieślak

radca prawny, specjalizuje się w prawie pracy, prawie handlowym oraz w prawie gospodarczym
www.kancelaria-mregulska.pl
www.umowyzpracownikiem.pl

¹ Dz.U. z 2016 r. poz. 360, tekst jedn. z 17.03.2016 r.

² Dz.Urz. WE L 206 z 29.07.1991 r.

³ Dz.U. UE L 2008.327.9

⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 962

⁵ Dz.U. z 2012 r. poz. 576, Dz.U. z 2013 r. poz. 829, Dz.U. z 2014 r. poz. 295, Dz.U. z 2015 r. poz. 1505 oraz Dz.U. z 2016 r. poz. 1948 i 1954

Bezpieczeństwo zabawek

Nowe rozporządzenie

Dawid Bugajski

Z dniem 21 października 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla zabawek¹ (dalej jako: rozporządzenie MRiF). Jego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa i zdrowia dzieci. Określa m.in. szczegółowe wymagania dla zabawek, procedury oceny zgodności oraz sposób oznakowania zabawek.

W dalszej części artykułu zostaną omówione szczegółowo regulacje zawarte w rozporządzeniu MRiF. Obowiązki

opisane w artykule dotyczą w szczególności producentów zabawek, i to ich przede wszystkim powinna zainteresować poruszana materia. W omawianym rozporządzeniu znajdują się jednak także zapisy nakładające pewne obowiązki m.in. na sprzedawców internetowych. Ponadto kwestie regulowane nowym rozporządzeniem są na tyle istotne i ciekawe, że do lektury artykułu warto zaprosić także osoby niezwiązane zawodowo z branżą zabawek.

rynku upoważnieniem. Rozdziały noszą następujące tytuły.

- 1) Przepisy ogólne
- 2) Wymagania dla zabawek
- 3) Procedury oceny zgodności
- 4) Zakres dokumentacji technicznej zabawek
- 5) Sposób oznakowania zabawek i elementy deklaracji zgodności oraz
- 6) Przepisy przejściowe i końcowe

Dodatkowo w treści rozporządzenia zamieszczono trzy załączniki regulujące bardziej szczegółowo kwestie zawarte w samym rozporządzeniu:

- 1) Załącznik numer 1 – Wymagania dla zabawek
- 2) Załącznik numer 2 – Procedury oceny zgodności zabawek
- 3) Załącznik numer 3 – Elementy deklaracji zgodności

Warto zwrócić uwagę na § 3 rozporządzenia MRiF, w którym zawarto szereg wyłączeń dla jego stosowania. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się np. do:

- sprzętu do publicznego używania na placach zabaw (np. zewnętrzna huśtawka przeznaczona do użytkowania na publicznych placach zabaw);
- pojazdów do zabawy dla dzieci, wyposażonych w silnik spalinowy;
- sprzętu sportowego, w szczególności wrotek, łyżew, łyżworolek i deskorolek, przeznaczonego dla dzieci o masie ciała powyżej 20 kg;
- puzzli składających się z więcej niż 500 elementów;
- sprzętu elektronicznego, w tym komputerów osobistych oraz konsol do gier wykorzystujących interaktywne oprogramowanie i związane z nimi urządzenia peryferyjne, z wyjątkiem sprzętu elektronicznego lub związanych z nim urządzeń peryferyjnych specjalnie zaprojektowanych i przeznaczonych dla dzieci, posiadających wartości zabawowe, w szczególności

Przegląd aktualnych regulacji dotyczących bezpieczeństwa zabawek

Rozporządzenie MRiF w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek². Poza samym rozporządzeniem MRiF wdrożeniem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zajmuje się także ustawa o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku z dnia 13 kwietnia 2016 r.³ – to na podstawie upoważnienia zawartego w tej ustawie zostało wydane wspomniane na wstępie rozporządzenie MRiF w sprawie wymagań dla zabawek.

Wprowadzenie do rozporządzenia MRiF w sprawie wymagań dla zabawek

Rozporządzenie MRiF w sprawie wymagań dla zabawek składa się z sześciu rozdziałów – zgodnie z zawartym w ustawie o systemach oceny zgodności i nadzoru

- specjalnie zaprojektowanych dla dzieci komputerów osobistych, klawiatur, dżojstików lub kierownic;
- smoczków;
 - dodatków do ubrań dla dzieci, które nie są przeznaczone do zabawy.

Rozporządzenie zostało wydane przez Ministra Rozwoju i Finansów 20 października 2016 r. i następnego dnia weszło w życie. Zabawki wprowadzone do obrotu przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie przepisów dotychczasowych i spełniające ich wymagania mogą być nadal udostępniane na rynku.

Kluczowa definicja zabawki

Jednym z najważniejszych elementów rozporządzenia MRIF dla jego zrozumienia i prawidłowego stosowania jest definicja zabawki.

Zgodnie z § 2 pkt 1 rozporządzenia MRIF **zabawką jest wyrób zaprojektowany lub przeznaczony do zabawy oraz wyrób, który ze względu na swoje cechy charakterystyczne lub wygląd może być użyty do zabawy przez dzieci w wieku poniżej 14 lat.**

Jest to bardzo szeroka definicja, która obejmuje nie tylko wyroby będące typowymi zabawkami, ale także wyroby, które mogą być użyte do zabawy przez dzieci. Nakłada to obowiązek każdorazowego przeanalizowania, czy dany wyrób może być uznany za zabawkę, chociaż z założenia miał nią nie być.

W uzasadnieniu do projektu rozporządzenia MRIF znajdziemy przykład takich wyrobów, które z jednej strony służą np. do dekorowania mieszkania, do celów sportowo-rekreacyjnych czy też do zabawy dla zwierząt domowych, a jednocześnie, w myśl powołanej wyżej definicji, mogą być uznane za zabawkę dla dzieci. Ustawodawca tym samym przesądził, że **jeżeli jednym z celów użycia danego wyrobu jest cel zabawowy, to mamy do czynienia z zabawką, i producent nie może deklorować, że taki wyrób nią nie jest.** Potwierdzenie tego znalazło się także w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia MRIF.

Wymagania dla zabawek oraz ostrzeżenia na etykietach

Rozporządzenia MRIF ustanawia dwa podstawowe wymagania dla zabawek stanowiące najbardziej ogólne wytyczne przy projektowaniu i produkowaniu zabawek:

- 1) zabawki, a także zawarte w nich substancje chemiczne **nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia dzieci lub osób trzecich podczas przewidywanego okresu ich użytkowania** zgodnie z przeznaczeniem lub w sposób możliwy do przewidzenia, z uwzględnieniem zachowania się dzieci, oraz
- 2) podczas projektowania i produkowania zabawek uwzględnia się zdolności dzieci, a tam, gdzie jest to uzasadnione, również ich opiekunów, w szczególności w przypadku zabawek przeznaczonych dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy lub z innych określonych grup wiekowych.

Dalsze zapisy rozporządzenia oraz załącznik numer 1 do rozporządzenia doprecyzowują szczegółowo te dwa wymagania, wskazując między innymi na właściwości fizyczne, mechaniczne oraz chemiczne zabawek, które są dopuszczalne albo zakazane. Szczególnie należy tutaj zwrócić uwagę na niektóre zapisy zawarte w załączniku numer 1, gdyż wyliczają one bardzo dokładnie cechy oraz właściwości zabawek zgodne z rozporządzeniem MRIF:

- Zabawki i ich części oraz, w przypadku zabawek mocowanych, ich umocowanie muszą mieć wymaganą wytrzymałość mechaniczną i, jeżeli jest to konieczne, taką stabilność, aby obciążenia, którym są poddawane podczas używania, nie powodowały ich łamania lub odkształcania się, które mogłyby spowodować powstanie u użytkownika ryzyka urazu lub obrażeń fizycznych.
- Dostępne krawędzie, wystające części, przewody, kable i mocowania na zabawkach muszą być zaprojektowane i wyprodukowane w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko zranienia na skutek kontaktu z nimi.

- Zabawki, do których wnętrza można się dostać i które z tego powodu stanowią zamkniętą przestrzeń dla osób znajdujących się wewnątrz, muszą mieć wyjście, które można z łatwością otworzyć od środka.
- Zabawki nie mogą być zasilane prądem elektrycznym o napięciu nominalnym przekraczającym 24 V prądu stałego lub odpowiadającego mu napięcia prądu zmiennego, a napięcie w ich dostępnych częściach nie może przekroczyć 24 V prądu stałego lub odpowiadającego mu napięcia prądu zmiennego. Napięcia wewnętrzne nie mogą przekroczyć 24 V prądu stałego lub odpowiadającego mu napięcia prądu zmiennego, chyba że zapewnia się, że wytworzone napięcie i natężenie prądu nie stworzą ryzyka, w szczególności porażenia prądem, nawet w przypadku uszkodzenia zabawki.

Nie mniej istotne niż właściwe zaprojektowanie i wyprodukowanie zabawki jest także prawidłowe jej oznaczenie. Zgodnie z przepisami rozporządzenia MRIF na zabawce, na przymocowanej etykiecie lub na opakowaniu i, jeżeli to konieczne, w instrukcji użytkowania dołączonej do zabawki umieszcza się – w sposób widoczny, łatwo czytelny, zrozumiały oraz dokładny – ostrzeżenia. W przypadku małych zabawek sprzedawanych bez opakowania umieszcza się je na przymocowanych etykietach. **Treść ostrzeżenia poprzedza się słowem „Ostrzeżenie” lub „Ostrzeżenia”.**

Sprzedawców internetowych powinno zainteresować, że **ostrzeżenia, od których zależy decyzja o zakupie zabawki, takie jak określające minimalny i maksymalny wiek dziecka, a także pozostałe mające zastosowanie ostrzeżenia umieszcza się na opakowaniu lub w inny wyraźnie widoczny dla konsumenta przed zakupem sposób, również w przypadku zakupu przez Internet.** W tym wypadku informacje takie powinny być podane na karcie danego produktu – ogólna informacja np. w odrębnej zakładce lub w regulaminie sklepu może nie być wystarczająca.

Procedury oceny zgodności zabawki przed wprowadzeniem do sprzedaży

Przed wprowadzeniem zabawki do obrotu w ramach procedury oceny zgodności przeprowadza się **analizę zagrożeń** chemicznych, fizycznych, mechanicznych, elektrycznych, palności, higieny i radioaktywnych, które zabawka może stwarzać, oraz dokonuje oceny ewentualnego narażenia na takie zagrożenia.

Rozporządzenie MRiF **wymienia trzy rodzaje procedur oceny zgodności zabawek:**

- 1) Wewnętrzna kontrola produkcji (moduł A);
- 2) Badanie typu (moduł B);
- 3) Zgodność z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji (moduł C).

W przypadku gdy producent danej zabawki zastosował normy zharmonizowane, których numery zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, obejmujące wszystkie wymagania dla danej zabawki, **stosuje się procedurę wewnętrzną kontroli produkcji (moduł A).**

Zabawkę poddaje się badaniu typu (moduł B) połączonemu z procedurą zgodności z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji (moduł C), w przypadku gdy:

- 1) nie istnieją normy zharmonizowane obejmujące wszystkie wymagania dla danej zabawki;
- 2) producent nie zastosował norm zharmonizowanych, o których mowa w § 8 rozporządzenia MRiF, lub zastosował je częściowo;
- 3) jedna lub więcej norm zharmonizowanych, o których mowa w § 8 rozporządzenia MRiF, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z ograniczeniem, albo
- 4) producent uważa, że charakter, projekt, konstrukcja lub zastosowanie zabawki wymagają weryfikacji przez jednostkę notyfikowaną.

Poniżej omawiamy najważniejsze cechy poszczególnych procedur. Są one szczegółowo opisane w załączniku numer 2 do rozporządzenia MRiF.

Zakres dokumentacji technicznej zabawek

Rozporządzenie MRiF określa także szczegółowe wymagania dotyczące prowadzenia dokumentacji technicznej zabawek. Zawiera ona **wszystkie istotne dane lub informacje dotyczące środków zastosowanych przez producenta**, zapewniające zgodność z wymaganiami określonymi w § 5 i pkt 1–6 załącznika nr 1 do rozporządzenia MRiF. W szczególności chodzi o:

- 1) szczegółowy opis projektu i produkcji, w tym wykaz stosowanych części i materiałów użytych w zabawkach, oraz karty charakterystyki substancji chemicznych otrzymane od dostawców substancji chemicznych;
- 2) opis oceny bezpieczeństwa oraz przeprowadzonej analizy zagrożeń, o której mowa w § 6 rozporządzenia MRiF;

- 3) opis zastosowanej procedury oceny zgodności;
- 4) kopię deklaracji zgodności, o której mowa w § 14 rozporządzenia MRiF;
- 5) wskazanie adresu miejsca produkcji i magazynowania;
- 6) kopie dokumentów, które producent przedłożył jednostce notyfikowanej, jeżeli była zaangażowana i brała udział w ocenie zgodności;
- 7) sprawozdania z badań i opis środków, za pomocą których producent zapewnił zgodność produkcji z normami zharmonizowanymi, jeżeli producent zastosował procedurę wewnętrzną kontroli produkcji, o której mowa w § 8 rozporządzenia MRiF;
- 8) kopię certyfikatu badania typu, opis środków, za pomocą których producent zapewnił zgodność produkcji z typem wyrobu opisanym w certyfikacie badania typu, oraz kopie dokumentów, które producent przedłożył jednostce notyfikowanej, w przypadku gdy producent przedstawił zabawkę do badania typu oraz zastosował procedurę zgodności z typem, na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji, o których mowa w § 9 rozporządzenia MRiF.

Sposób oznakowania zabawek oraz znak CE

Jak wspomniano na początku artykułu, głównym celem rozporządzenia MRiF jest zapewnienie bezpieczeństwa i zdrowia dzieci. Dopełnieniem starań producentów dotyczących projektowania i produkowania bezpiecznych zabawek jest właściwe oznakowanie zabawek. Pozwala to użytkownikom podjąć świadomą decyzję o zakupie i przeznaczeniu danej zabawki.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia MRiF **zabawki powinny być opatrzone:**

- nazwą typu, numerem partii, serii lub modelu lub inną informacją umożliwiającą ich identyfikację lub, w przypadku gdy wielkość lub charakter zabawki to uniemożliwiają, wymagane informacje umieszcza się na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do wyrobu;
- nazwiskiem lub nazwą, zarejestrowaną nazwą towarową lub zarejestrowanym znakiem towarowym

Tabela 1. Rodzaje procedur oceny zgodności zabawek

Wewnętrzna kontrola produkcji (moduł A)	Badanie typu (moduł B)	Zgodność z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji (moduł C)
<p>Wewnętrzna kontrola produkcji to procedura oceny zgodności, według której producent wywiązuje się ze zobowiązań określonych w pkt 1.2–1.4 załącznika numer 2 do rozporządzenia MRiF oraz zapewnia i deklaruje, na swoją wyłączną odpowiedzialność, że dane zabawki spełniają wymagania rozporządzenia.</p> <p>Producent sporządza w tym wypadku dokumentację techniczną, o której mowa w § 11 rozporządzenia MRiF. Dokumentacja techniczna umożliwia ocenę zabawki pod względem jej zgodności z odnośnymi wymaganiami rozporządzenia oraz obejmuje odpowiednią ocenę bezpieczeństwa i analizę zagrożeń, o których mowa w § 6 rozporządzenia MRiF.</p> <p>Producent podejmuje niezbędne środki, aby proces produkcji i jego monitorowanie zapewniały zgodność wyprodukowanych zabawek z dokumentacją techniczną, o której mowa w pkt 1.2 załącznika numer 2 do rozporządzenia MRiF, oraz z mającymi do nich zastosowanie wymaganiami rozporządzenia. Producent umieszcza wymagane oznakowanie CE na każdym egzemplarzu zabawki spełniającej wymagania rozporządzenia.</p> <p>Producent sporządza dla modelu zabawki pisemną deklarację zgodności, identyfikującą zabawkę, dla której została sporządzona.</p>	<p>Badanie typu to ta część procedury oceny zgodności, według której jednostka notyfikowana bada projekt techniczny zabawki oraz weryfikuje i poświadcza spełnienie przez projekt techniczny zabawki mających do niego zastosowanie wymagań rozporządzenia.</p> <p>Badanie typu przeprowadza się przez ocenę adekwatności projektu technicznego zabawki, zbadanie jej dokumentacji technicznej i dowodów potwierdzających, o których mowa w pkt 2.4 załącznika numer 2 do rozporządzenia MRiF, oraz ocenę próbek reprezentatywnych dla przewidywanej produkcji, jednej lub więcej istotnych części zabawki (połączenie typu produkcji i typu projektu).</p> <p>Jeżeli typ spełnia mające zastosowanie do danej zabawki wymagania rozporządzenia, jednostka notyfikowana wydaje producentowi certyfikat badania typu. Certyfikat zawiera nazwę i adres producenta, wnioski z badań, warunki jego ważności (o ile występują) oraz dane niezbędne do identyfikacji zatwierdzonego typu. Do certyfikatu może być dołączony jeden lub więcej załączników.</p> <p>Jednostka notyfikowana na bieżąco monitoruje zmiany w powszechnie uznanym stanie wiedzy technicznej wskazujące, że zatwierdzony typ może nie spełniać już właściwych wymagań rozporządzenia, oraz ustala, czy zmiany takie wymagają dalszego badania. Jeżeli wymagają dalszego badania, jednostka notyfikowana informuje o tym producenta.</p> <p>Producent informuje jednostkę notyfikowaną, która przechowuje dokumentację techniczną dotyczącą certyfikatu badania typu, o wszystkich modyfikacjach zatwierdzonego typu mogących wpływać na zgodność zabawki z wymaganiami rozporządzenia lub na warunki ważności certyfikatu. Takie modyfikacje wymagają dodatkowego zatwierdzenia w formie dokumentów dodatkowych do oryginalnego certyfikatu badania typu.</p>	<p>Zgodność z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji to ta część procedury oceny zgodności, według której producent wywiązuje się ze zobowiązań określonych w pkt a i b poniżej oraz zapewnia i deklaruje, że dane zabawki są zgodne z typem opisanym w certyfikacie badania typu i spełniają mające do nich zastosowanie wymagania rozporządzenia.</p> <p>Zobowiązania producenta:</p> <ol style="list-style-type: none"> Producent podejmuje niezbędne środki, aby proces produkcji i jego monitorowanie zapewniały zgodność wyprodukowanych zabawek z zatwierdzonym typem opisanym w certyfikacie badania typu oraz z mającymi do nich zastosowanie wymaganiami rozporządzenia. Producent umieszcza oznakowanie CE na każdym egzemplarzu zabawki zgodnej z typem opisanym w certyfikacie badania typu oraz spełniającym właściwe wymagania rozporządzenia. <p>Producent umieszcza oznakowanie CE na każdym egzemplarzu zabawki zgodnej z typem opisanym w certyfikacie badania typu oraz spełniającym właściwe wymagania rozporządzenia. Producent sporządza dla modelu zabawki pisemną deklarację zgodności, identyfikującą zabawkę, dla której została sporządzona.</p>

Źródło: Opracowanie własne.

i adresem kontaktowym producenta oraz importera na zabawce, a jeśli to niemożliwe – na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do zabawki. Podany adres kontaktowy wskazuje jedno miejsce, w którym można skontaktować się z producentem;

- znakiem CE, a dodatkowo przed wprowadzeniem zabawki do obrotu, należy umieścić na niej piktogram lub innego rodzaju znak wskazujący na szczególne zagrożenie lub na przeznaczenie danej zabawki, jeżeli ma to zastosowanie.

Rozporządzenie MRiF określa także szczegółowe wymagania dotyczące umieszczenia znaku CE **na zabawce. Oznakowanie CE umieszcza się w sposób widoczny, czytelny i trwały na zabawce, przytwierdzonej etykiecie lub na opakowaniu**, zgodnie z art. 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93⁴. **W przypadku małych zabawek lub zabawek składających się z małych części oznakowanie CE może być umieszczone na etykiecie, załączonej ulotce**

lub instrukcji. Jeżeli nie jest to technicznie możliwe, w przypadku zabawek umieszczanych w ekspozytorach, oznakowanie CE jest umieszczane na ekspozytorze, pod warunkiem że ekspozytor był pierwotnie wykorzystany jako opakowanie zabawek. Jeżeli opakowanie zabawki będzie zakrywać oznakowanie CE, należy je umieścić także na opakowaniu.

Dopuszcza się możliwość prezentacji zabawek nieposiadających oznakowania CE lub niespełniających wymagań na wystawach i innych pokazach, pod warunkiem że zostanie do nich dołączona informacja, która wyraźnie wskaże, że zabawka nie spełnia wymagań i nie będzie udostępniana na Europejskim Obszarze Gospodarczym, dopóki nie będzie zgodna z obowiązującymi wymaganiami.

Podsumowanie

Rozporządzenie MRiF w sposób bardzo szczegółowy oraz jednocześnie, poprzez zastosowanie klauzul generalnych, w sposób bardzo ogólny ustanawia wymagania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa i zdrowia dzieci korzystających z zabawek. Jest to zrozumiałe

– z jednej strony już na podstawie doświadczeń można ustanowić pewne wymagania, które bardzo szczegółowo określą cechy niepożądane zabawek (np. łatwopalność). Z drugiej strony natomiast ciągły rozwój techniki, nowe materiały wykorzystywane do produkcji oraz wprowadzane innowacje powodują, że przepisy nie mogą w pełni za nimi nadążyć. Posłużenie się zatem ogólnymi zasadami dotyczącymi bezpieczeństwa pozwala na zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem a bezpieczeństwem.

Dawid Bugajski

radca prawny prowadzący własną kancelarię, partner merytoryczny serwisu Prokonsumencki.pl zapewniającego wsparcie prawne sprzedawcom internetowym

¹ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 października 2016 r. w sprawie wymagań dla zabawek (Dz.U. z 2016 r. poz. 1730)

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek (Tekst mający znaczenie dla EOG), OJ L 170, 30.6.2009, s. 1–37.

³ Dz.U. z 2016 r. poz. 542

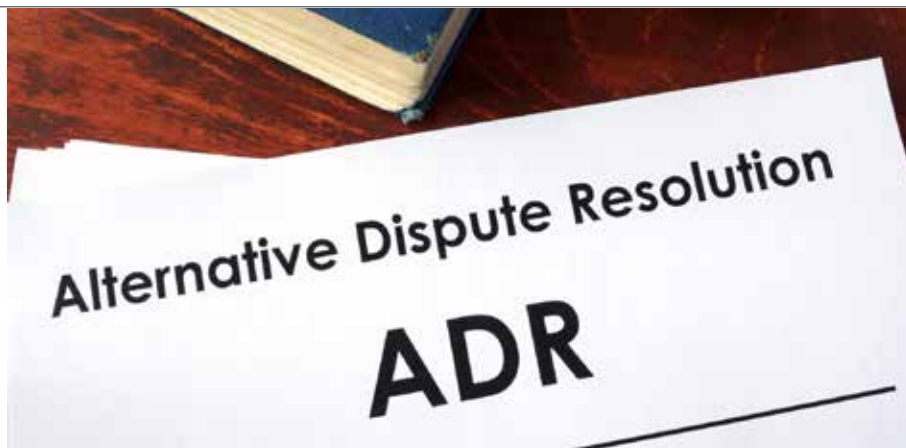
⁴ (Dz.Urz. UE L 218 z 13.08.2008, s. 30).

Zasady działania ADR

Obowiązki informacyjne przedsiębiorców

Dawid Sierżant

10 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich¹. Powołuje ona do życia nowy system rozwiązywania sporów w relacjach b2c (ang. *business-to-consumer*).

Regulacja nie dotyczy natomiast przedsiębiorców działających w sektorze b2b (ang. *business-to-business*), którzy mają do dyspozycji standardowe metody pozasądowego rozwiązywania sporów, takie jak arbitraż gospodarczy czy mediacja. Udział w nowym systemie rozwiązywania sporów (system ADR – z ang. *alternative dispute resolution*) jest dla większości przedsiębiorców działających w sektorze b2c dobrowolny, jednak tylko pod warunkiem wywiązania się przez nich względem konsumentów z obowiązków informacyjnych nałożonych ustawą. Obowiązki te pojawiają się dopiero w przypadku nieuwzględnienia reklamacji konsumenta. Sankcją za ich niedopełnienie jest ustanowienie prawnego domniemania, że przedsiębiorca wyraził zgodę na rozwiązanie sporu w systemie ADR. Określone obowiązki informacyjne pojawiają się również w przypadku świadomej decyzji przedsiębiorcy na uczestniczenie w systemie ADR.

Oznacza to, że każdy przedsiębiorca działający w Polsce i kierujący swoją ofertą do konsumentów powinien zapoznać się z omawianą regulacją, a następnie – w zależności od tego, czy

zdecyduje się uczestniczyć w systemie ADR, czy też nie – zaktualizować swoje wewnętrzne procedury (zwłaszcza reklamacyjne) dotyczące zakresu udzielanej konsumentowi informacji. W pierwszej części niniejszego artykułu omówione zostaną zasady działania systemu ADR, a następnie przedstawione wspomniane już obowiązki informacyjne.

Jednolite zasady ADR w całej Unii Europejskiej

Wprowadzenie ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich stanowi implementację do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygnięcia sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa ADR)². Zasadniczym celem dyrektywy ADR jest ustanowienie we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej jednolitego systemu pozasądowego rozstrzygnięcia sporów konsumenckich. Ma on docelowo obejmować wszelkie zaistniałe na rynku unijnym spory pomiędzy konsumentami a przedsiębiorcami dotyczące umów, w tym umowy zawierane online oraz spory transgraniczne, czyli takie, w których

konsument i przedsiębiorca pochodzą z różnych krajów. Cel ten ma zostać zrealizowany poprzez zapewnienie konsumentom możliwości uzyskania skutecznego, taniego, szybkiego i bezstronnego rozstrzygnięcia sporu poza systemem sądownictwa powszechnego. Promowanie i doskonalenie systemu ADR jest również narzędziem Unii Europejskiej służącym rozwojowi handlu transgranicznego.

Na marginesie warto zaznaczyć, że częścią europejskiego systemu pozasądowego rozwiązywania sporów jest również nie-omawiane szerzej w niniejszym artykule rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 524/2013 w sprawie ODR w sporach konsumenckich (rozporządzenie ODR)³. Dotyczy ono pozasądowego rozstrzygnięcia sporów z zakresu zobowiązań umownych wynikających z **internetowych** umów sprzedaży lub umów o świadczenie usług zawieranych między konsumentami mieszkającymi w Unii Europejskiej a przedsiębiorcami mającymi tam siedzibę. Spory są rozstrzygane z użyciem stworzonej specjalnie w tym celu internetowej platformy. Systemy ODR i ADR funkcjonują równolegle.

Jakich sporów dotyczy system ADR?

Omawiana ustawa o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich dotyczy tylko **sporów pomiędzy konsumentami a przedsiębiorcami, które wynikają z zawartej między nimi umowy**. Konsumentem jest osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej z przedsiębiorcą w celu niezwiązanym z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Ustawa w tym zakresie odsyła do definicji określonej w art. 22[1] Kodeksu cywilnego. **Poza zakresem ustawy są zatem spory pomiędzy przedsiębiorcami.**

Co istotne, omawianą regulacją są objęte tylko sytuacje, w których spór już zaistniał; ustawa nie dotyczy zatem etapu reklamacyjnego czy negocjacyjnego poprzedzającego spór.

Ponadto z systemu ADR zostały wyłączone:

- spory dotyczące usług niemających charakteru gospodarczego, świadczone w interesie ogólnym (np. transport publiczny, wywóz nieczystości itp.);
- spory wynikające z umów o świadczenie usług zdrowotnych⁴;
- spory wynikające z umów o świadczenie usług edukacyjnych lub kształcenia ustawicznego przez publiczne szkoły lub placówki oraz publiczne szkoły wyższe.

Kto może korzystać z systemu ADR?

Jak już wcześniej wspomniano, zgodnie z omawianą ustawą z systemu ADR może skorzystać, na zasadzie dobrowolności, przedsiębiorca mający siedzibę w Polsce. Siedziba jest rozumiana jako faktyczne miejsce wykonywania działalności, w szczególności może to być również oddział lub zakład, a także konsument mający miejsce zamieszkania gdziekolwiek na terytorium Unii Europejskiej.

Dla niektórych przedsiębiorców udział w systemie ADR jest obowiązkowy. Dotyczy to obecnie przedsiębiorców działających w branży usług finansowych (np. banków) w związku z postępowaniem prowadzonym przez rzecznika finansowego⁵. Należy się spodziewać, że katalog podmiotów zobowiązanych do obowiązkowego uczestniczenia będzie w przyszłości poszerzany (np. o usługi transportowe, pocztowe czy ubezpieczeniowe).

Jak działa system ADR?

Wprowadzony omawianą ustawą system ADR polega na tym, że zdefiniowane powyżej spory konsumenckie rozwiązuje się z pominięciem sądu powszechnego, za to z pomocą i przy

udziale powołanego w tym celu podmiotu trzeciego, którym w nomenklaturze ustawy jest tzw. podmiot uprawniony. Na gruncie ustawy takimi podmiotami mogą być zarówno jednostki publiczne, np. Inspekcja Handlowa, Urząd Regulacji Energetyki, Rzecznik Praw Pasażera Kolei działający przy Prezie Urzędu Transportu Kolejowego, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, jak i podmioty prywatne. Będą one powoływane najczęściej przez przedsiębiorców z danej branży – np. Arbiter Bankowy, utworzony przez Związek Banków Polskich.

Ustawa o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich określa zasady i wymogi ustanawiania oraz funkcjonowania podmiotów uprawnionych. Ich działalność opiera się na regulaminie. **W ustawie przewidziano szereg wymogów, które mają gwarantować bezstronność podmiotu uprawnionego i rozstrzygających spory ekspertów.** Rejestr podmiotów uprawnionych, prowadzony przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jest dostępny online⁶. W rejestrze znajdują się – oprócz danych podmiotów uprawnionych – informacje o kategoriach sporów konsumenckich, którymi się zajmują, oraz sektorach, które obejmują swą właściwością.

Ustawa przewiduje trzy sposoby rozwiązywania sporów w systemie ADR:

- poprzez umożliwienie zbliżenia stanowisk stron (**mediacja**, tj. wsparcie stron w komunikacji i szukaniu konsensusu, bez narzucania sposobu rozwiązania sporu. Zawarta przed mediatorem ugoda ma moc wiążącą);
- poprzez zaproponowanie sposobu rozwiązania sporu (**koncyliacja**, tj. zaproponowanie niewiążącego rozwiązania sporu przez osobę trzecią, z którym strony mogą się ostatecznie nie zgodzić);
- poprzez **arbitraż**, tj. rozstrzygnięcie sporu i narzucenie stronom jego rozwiązania (wyrok sądu polubownego jest wiążący, a strony muszą zastosować się do wyroku). Rozstrzygnięcie przez arbitraż wymaga zawarcia przez strony ważnego zapisu na sąd polubowny.

System ADR nie zamyka drogi sądowej dla żadnej ze stron. Oznacza to, że (z wyjątkiem arbitrażu) brak jest jakiegokolwiek

sankcji za wycofanie się z postępowania w jego trakcie czy też za niezastosowanie się przez przedsiębiorcę do konsensusu wypracowanego w toku postępowania ADR. Warto jednak wskazać na treść art. 187 § 1 pkt 3 Kodeksu postępowania cywilnego, zgodnie z którym w pozwie składanym w sądzie powszechnym strona powodowa ma obowiązek poinformowania, czy strony podjęły próbę polubownego rozwiązania sporu. W przypadku niepodjęcia takiej próby składający pozew ma obowiązek wyjaśnić tego przyczynę. Niepodjęcie próby polubownego rozstrzygnięcia sporu może – choć nie musi – mieć dla powoda negatywne konsekwencje w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Jak przebiega postępowanie w systemie ADR

Wszczęcie postępowania w systemie ADR co do zasady następuje na wniosek konsumenta. Wyjątkowo, jeżeli przewiduje to regulamin podmiotu uprawnionego, może nastąpić również na wniosek przedsiębiorcy. Postępowanie prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej (w założeniu większość postępowań ma być prowadzona w formie elektronicznej). W wyjątkowych przypadkach regulamin podmiotu uprawnionego może przewidywać wymóg osobistej obecności stron lub ich przedstawicieli. Strony mają prawo korzystać z pomocy profesjonalnych pełnomocników.

Postępowanie przebiega zgodnie z procedurą określoną regulaminem ustanowionym przez konkretny podmiot uprawniony, przy czym strony muszą mieć zapewnioną możliwość udziału w postępowaniu, w tym:

- przedstawienia stanowisk, dokumentów i dowodów,
- dostępu do akt,
- ustosunkowania się do twierdzeń strony przeciwnej.

Podmiot uprawniony informuje strony na papierze lub innym trwałym nośniku o podjętym rozstrzygnięciu i jego uzasadnieniu. Co istotne, podmiot uprawniony oraz osoby prowadzące postępowanie są obowiązani zachować w tajemnicy wszelkie informacje uzyskane w trakcie tego postępowania.

Postępowanie w systemie ADR powinno zakończyć się w przeciągu **90 dni** od dnia złożenia prawidłowego wniosku o wszczęcie postępowania. Termin ten może być wydłużony w przypadku sporu szczególnie skomplikowanego. W zakresie kosztów, zgodnie z ustawą, postępowanie powinno być z założenia dla konsumentów **nieodpłatne**. Regulamin może jednak przewidywać pobieranie od konsumentów opłat, ale tylko pod warunkiem, że „ich łączna wysokość nie utrudnia znacząco konsumentowi dostępu do pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich⁷”. Nie dotyczy to jednak kosztów czynności podjętych na wniosek konsumenta, takich jak opinie biegłych. Tymi kosztami można obciążyć konsumenta.

Z prawnoprosocowego punktu widzenia istotne jest to, że **wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich przerywa bieg przedawnienia roszczenia** będącego przedmiotem sporu. Przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie w systemie ADR nie zostanie zakończone.

Obowiązki informacyjne przedsiębiorców uczestniczących w systemie ADR

Na przedsiębiorców, którzy zdecydowali się uczestniczyć w systemie ADR, ustawa nakłada szereg obowiązków informacyjnych. Ich celem jest **poinformowanie** konsumentów o uczestnictwie przedsiębiorcy w systemie ADR, a także umożliwienie im sprawnej **identyfikacji** podmiotów ADR właściwych do rozpatrzenia sporu.

Do ogólnych obowiązków przewidzianych ustawą należy w szczególności **obowiązek informowania konsumentów o podmiocie lub podmiotach ADR, które są właściwe dla tych przedsiębiorców, oraz zamieszczenie zgody na jurysdykcję podmiotu ADR** w stosowanych w obrocie z konsumentami wzorcach umów.

Zaakceptowanie jurysdykcji danego podmiotu ADR może wiązać się

np. z przystąpieniem do określonej organizacji branżowej, która wymaga od swoich członków stosowania procedury ADR.

Zakres podawanej konsumentom informacji obejmuje co najmniej **adres strony internetowej podmiotu uprawnionego do rozstrzygnięcia sporu ADR**. Informacja powinna być udostępniana w sposób zrozumiały i łatwo dostępny, w tym **na stronie internetowej** przedsiębiorcy, jeżeli taką prowadzi, oraz **we wzorcach umów** zawieranych z konsumentami, o ile przedsiębiorca takie stosuje.

Na marginesie warto dodać, że jeżeli przedsiębiorca zawiera umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przez Internet, to, zgodnie z art. 14 ust. 7 rozporządzenia ODR, ma on obowiązek udostępniać dodatkowo m.in. łącze elektroniczne do platformy ODR.

Obowiązki informacyjne wszystkich przedsiębiorców

Omawiana ustawa nakłada określone obowiązki informacyjne na wszystkich przedsiębiorców sprzedających swoje towary lub usługi konsumentom, czyli również na tych, którzy **nie decydują** się na uczestnictwo w systemie ADR. **Obowiązki te dotyczą postępowania reklamacyjnego**. Pojawiają się one w sytuacji, gdy w następstwie złożonej przez konsumenta reklamacji spór nie został rozwiązany. W takim przypadku przedsiębiorca ma obowiązek przekazać konsumentowi (na papierze lub innym trwałym nośniku):

- oświadczenie o zamiarze wystąpienia z wnioskiem o wszczęcie postępowania ADR albo o zgodzie na udział w takim postępowaniu wraz z informacją o podmiocie uprawnionym właściwym dla danego przedsiębiorcy; lub też
- oświadczenie o odmowie wzięcia udziału w postępowaniu ADR.

A zatem każdy przedsiębiorca, w przypadku nieuwzględnienia reklamacji złożonej przez konsumenta, musi jednoznacznie zadeklarować, czy wyraża zgodę (deklaracja pozytywna), czy też

nie (deklaracja negatywna) na rozwiązanie sporu w systemie ADR. Co istotne, **ustawa przewiduje sankcję za brak dopełnienia przez przedsiębiorcę omawianego obowiązku informacyjnego. Przy braku deklaracji uznaje się mianowicie, że przedsiębiorca wyraża zgodę na udział w postępowaniu ADR.**

Podsumowanie

Uczestnictwo w systemie ADR należy do decyzji przedsiębiorcy. Udział w systemie ADR stwarza szansę na sprawne i w założeniu dające gwarancję niezależności rozwiązywanie sporów przez bezstronnych ekspertów. Powinno to sprzyjać budowaniu relacji z klientami, wpływać pozytywnie na wizerunek, a w niektórych przypadkach może stanowić przewagę konkurencyjną. Niezależnie od podjętej decyzji każdy przedsiębiorca sprzedający produkt lub usługę konsumentom powinien zaktualizować procedury reklamacyjne w zakresie obowiązków informacyjnych poprzez dodanie deklaracji pozytywnej lub negatywnej odnośnie do możliwości pozasądowego rozwiązywania sporu konsumenckiego.

Dawid Sierżant

radca prawny
Kancelaria LDS Łazewski
Depo i Wspólnicy

¹ Ustawa z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz.U. 2016 poz. 1823).

² Dz. Urz. UE L 165 z 18.06.2013, s. 63.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (Dz.U. UE L 2013.165.1 z dnia 18.06.2013 r.).

⁴ Usługi świadczone przez pracowników służby zdrowia na rzecz pacjentów w celu oceny, utrzymania lub poprawy ich stanu zdrowia, łącznie z przepisywaniem, wydawaniem i udostępnianiem produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, bez względu na to, czy są one oferowane za pośrednictwem placówek opieki zdrowotnej; por. art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

⁵ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o rzeczniku finansowym.

⁶ https://uokik.gov.pl/rejestr_podmiot_uprawnionych.php.

⁷ Art. 41 ust. 1 ustawy.

System integracji rejestrów przedsiębiorców

Implementacja dyrektywy BRIS w Polsce

Karolina Rokicka-Murszewska

Systemy funkcjonowania rejestrów handlowych (rejestrów przedsiębiorców) w poszczególnych krajach Unii Europejskiej są zróżnicowane. Tymczasem rozwój gospodarczy oraz współpraca unijnych przedsiębiorców wymuszają konieczność poszukiwania takich rozwiązań prawnych, które zapewnią dostęp do informacji o spółkach w kontekście transgranicznym. Mając na uwadze powyższe, 13 czerwca 2012 r. przyjęto dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/17/UE zmieniającą dyrektywę Rady 89/666/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/56/WE oraz 2009/101/WE w zakresie integracji rejestrów centralnych, rejestrów handlowych i rejestrów spółek (dalej: dyrektywa BRIS)¹. Warto już na wstępie zwrócić uwagę, że unijny prawodawca wykorzystuje dyrektywę jako ten akt prawny, który nie prowadzi do ujednoczenia procedur, a jedynie daje możliwość ich harmonizacji, zaś każde z państw członkowskich zachowuje w tym obszarze samodzielność².

Z uwagi na konieczność implementacji do prawa polskiego regulacji umożliwiających korzystanie z systemu integracji rejestrów przedsiębiorców (z ang. *Business Registers Interconnection System* – BRIS³) Minister Sprawiedliwości przygotował projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (dalej: projekt UA27)⁴. Ustawa zmieniająca dotyczy wzmocnienia pewności i bezpieczeństwa obrotu, zmian koniecznych do implementacji dyrektywy BRIS, uproszczenia dokonywania tzw. wpisów ewidencyjnych do rejestru przedsiębiorców oraz zmian proceduralnych i porządkowych⁵.

Z uwagi na tematykę niniejszego artykułu zostaną przeanalizowane przede wszystkim zmiany wprowadzane z uwagi na konieczność implementacji dyrektywy BRIS.

Dotychczasowe regulacje unijne w zakresie rejestrów handlowych

Dyrektywa BRIS stanowi kolejny etap unifikacji reguł rządzących rejestrami spółek w Unii Europejskiej. Nie była to jednak nowa dyrektywa, ale akt prawny, którym dokonano zmian w następujących dyrektywach:

- 1) w jedenastej dyrektywie 89/666/EWG Rady z dnia 21 grudnia 1989 r. dotyczącej wymogów ujawniania informacji odnośnie do oddziałów utworzonych w Państwie Członkowskim przez niektóre rodzaje spółek podlegające prawu innego państwa (dalej: jedenasta dyrektywa)⁶;
- 2) w dyrektywie 2005/56/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 26 października 2005 r. w sprawie transgranicznego łączenia się spółek kapitałowych (dalej: dziesiąta dyrektywa)⁷;
- 3) w dyrektywie 2009/101/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 16 września 2009 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w państwach członkowskich od spółek w rozumieniu art. 48 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności, dla zapewnienia ochrony interesów zarówno współników, jak i osób trzecich (dalej: dyrektywa 2009/101/WE)⁸.

Zmiany wprowadzone w wyżej wskazanych dyrektywach mają na celu zapewnienie skuteczności transgranicznego przepływu informacji⁹. W treści jedenastej dyrektywy został określony wykaz dokumentów i danych szczegółowych ujawnianych przez spółki w rejestrze swojego oddziału. Celem jej implementacji było zmniejszenie różnic w zakresie ochrony współników i osób trzecich pomiędzy tymi spółkami, które działają w innych państwach członkowskich, otwierając oddziały, a tymi, które w innych państwach tworzą spółki zależne

(spółki córki)¹⁰. W dziesiątej dyrektywie na rejestry krajów członkowskich UE został nałożony obowiązek współpracy transgranicznej. Uregulowano w niej etapy procedury łączenia spółek i wskazano, że współpraca organów rejestrowych krajów, którym podlegały łączące się spółki, jest jednym z nich¹¹. Nie zostały jednak ustalone odpowiednie kanały komunikacji między rejestrami¹². Dzięki ostatniemu z aktów – dyrektywie 2009/101/WE – uzyskano dostępność w wersji papierowej lub elektronicznej dokumentów i informacji z rejestrów w każdym państwie z osobna. Państwa dobrowolnie nie podjęły żadnych kroków, aby skomunikować systemy¹³.

20 lipca 2017 r. weszła w życie nowa dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 w sprawie niektórych aspektów prawa spółek¹⁴. Ten akt prawny nie wprowadza jednak żadnej nowej jakości w dotychczasowych uregulowaniach, a jedynie uchyla akty prawne przeznaczone do kodyfikacji – w tym również wyżej wskazane dyrektywy – i zastępuje je jednolitym dokumentem. Dlatego też w dalszej części tekstu będą przywoływane przepisy dyrektywy BRIS i dyrektywy 2017/1132, jako aktualnie obowiązujące regulacje.

Zasady działania BRIS

Główne cele dyrektywy BRIS zostały określone w jej motywach jako „poprawa w zakresie transgranicznego dostępu do informacji o spółkach i ich oddziałach utworzonych w innych państwach członkowskich”¹⁵. Celem BRIS nie jest ani tworzenie scentralizowanej bazy danych z rejestrów, przechowującej merytoryczne informacje o spółkach, ani też harmonizacja krajowych rejestrów handlowych¹⁶. Aby jednak poprawić przepływ informacji o spółkach, niezbędne

jest zaangażowanie systemów rejestrów wszystkich państw. Muszą one umożliwić komunikację elektroniczną między rejestrami i przekazywać indywidualnym użytkownikom w UE informacje o takiej samej treści, w określonej formie i z wykorzystaniem technologii interoperacyjnych¹⁷.

Jak wynika z art. 22 ust. 2 dyrektywy 2017/1132, na system integracji rejestrów przedsiębiorców składają się rejestry handlowe państw członkowskich (w tym polskiego Krajowego Rejestru Sądowego, dalej: KRS), europejska centralna platforma (dalej: platforma) i portal e-Sprawiedliwość (e-Justice). Platforma nie posiada osobowości prawnej, a jedynie integruje rejestry. Powinna ona zapewniać usługi stanowiące interfejs dla portalu e-Justice, służącego jako europejski elektroniczny punkt dostępu, oraz dla opcjonalnych punktów dostępu utworzonych przez państwa członkowskie¹⁸.

Dzięki BRIS możliwa będzie sprawna komunikacja między rejestrem danej spółki a rejestrami jej oddziałów utworzonych w innych państwach członkowskich, polegająca na przesyłaniu i odbieraniu informacji o wszczęciu i zakończeniu wszelkich postępowań likwidacyjnych lub upadłościowych oraz o wykreśleniu spółki z rejestru, jeżeli wiąże się to z konsekwencjami prawnymi w państwie członkowskim rejestru, w którym jest wpisana spółka¹⁹.

Zmiany w polskim prawie wywołane implementacją dyrektywy BRIS

Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu UA27, przystosowanie polskich regulacji prawnych do dyrektywy BRIS będzie się odbywać na sześciu niżej wskazanych płaszczyznach:

- 1) wprowadzenie obowiązku składania wszystkich wniosków do rejestru przedsiębiorców KRS z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego,
- 2) stworzenie Centralnego Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych,
- 3) wprowadzenie obowiązku składania sprawozdań finansowych w postaci elektronicznej,

- 4) udostępnienie w Internecie pełnych danych o podmiocie,
- 5) automatyzacja niektórych wpisów,
- 6) integracja KRS z systemem integracji rejestrów przedsiębiorców (BRIS)²⁰.

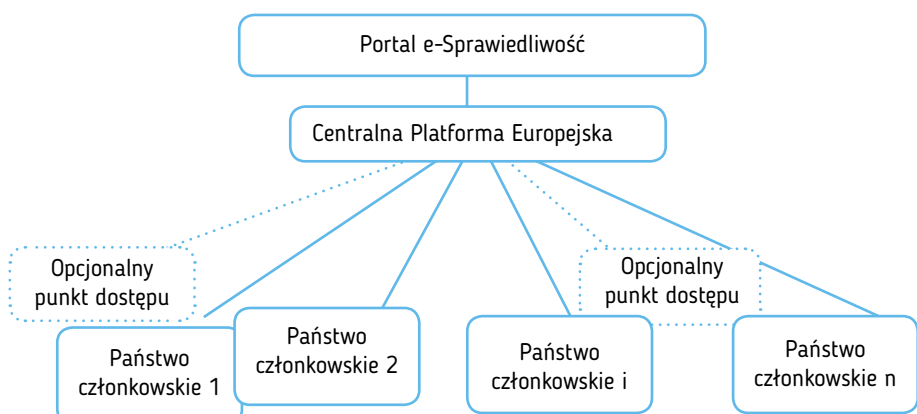
Jeśli chodzi o kwestię składania wniosków przez system teleinformatyczny, kluczowym wydaje się być projektowany art. 19 ust. 2 ustawy z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej: ustawa o KRS)²¹. Zgodnie z jego treścią „wnioski dotyczące podmiotu podlegającego wpisowi do rejestru przedsiębiorców składa się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego”. Przepis art. 19 ustawy o KRS w nowym brzmieniu zacznie jednak obowiązywać dopiero 1 marca 2020 r. (art. 50 pkt 6 projektu UA27). Co za tym idzie – również doręczanie orzeczeń i pism sądowych, składanie środków zaskarżenia czy udostępnianie akt sądowi odwoławczemu będzie się odbywać za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, zaś akta rejestrowe podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców KRS będą prowadzone w postaci elektronicznej. Częściowo te rozwiązania już funkcjonują w polskim prawie²². Implementują one art. 16 ust. 3 dyrektywy 2017/1132, na podstawie którego państwa członkowskie UE mają zapewnić możliwość składania przez spółki wszystkich dokumentów oraz informacji, które mają zostać ujawnione (m.in. akt założycielski, statut, dokumenty księgowe, informacja o zmianie siedziby spółki; por. art. 14 dyrektywy 2017/1132) w formie elektronicznej.

Aby było możliwe składanie wszystkich dokumentów dołączonych przez strony do wniosku złożonego w postaci elektronicznej, niezbędne jest stworzenie Centralnego Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych (dalej:

Repozytorium). Zgodnie z projektowanym art. 92a § 2 ustawy z 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie²³ notariusz umieszcza elektroniczny wypis aktu notarialnego w Repozytorium, opatrując go kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Zgłaszając taki akt notarialny do KRS, wnioskodawca wskazuje jedynie numer dokumentu w Repozytorium (projektowany art. 19d ustawy o KRS). W formie elektronicznej ma również zostać sporządzone sprawozdanie finansowe, a następnie opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. Zasad składania dokumentów finansowych danej spółki do KRS dotyczy projektowany art. 19e ustawy o KRS.

Integracja Krajowego Rejestru Sądowego z BRIS

Kluczowy dla BRIS jest projektowany art. 1 ust. 3 ustawy o KRS, zgodnie z którym polski rejestr wchodzi w skład systemu integracji rejestrów przedsiębiorców. Za utworzenie i eksploatację połączeń KRS z BRIS będzie odpowiedzialna Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego (dalej: CI KRS). Zadaniem CI KRS będzie bezpłatne udostępnianie aktualnych informacji lub informacji o wykreśleniu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, akcyjnych, komandytowo-akcyjnych, europejskich oraz oddziałów przedsiębiorców zagranicznych²⁴, wydawanie dokumentów złożonych w postaci elektronicznej i kopii dokumentów złożonych w postaci papierowej, przekazywanie do właściwych rejestrów informacji o otwarciu i zakończeniu likwidacji, ogłoszeniu

Źródło: rozporządzenie 2015/884, s. 7.

upadłości, zakończeniu postępowania upadłościowego i wykreśleniu wyżej wymienionych spółek oraz przekazywanie do właściwych rejestrów informacji o połączeniu transgranicznym (projektowany art. 4a ustawy o KRS).

Należy zauważyć, że zgodnie z projektowanym art. 20 ust. 1h ustawy o KRS pewne informacje (m.in. o otwarciu i zakończeniu likwidacji spółki macierzystej) będą odbierane z systemu BRIS. Sąd rejestrowy będzie otrzymywał z BRIS informacje dotyczące przedsiębiorcy zagranicznego o otwarciu i zakończeniu likwidacji, upadłości, wykreśleniu i połączeniu transgranicznym (projektowany art. 21d ustawy o KRS). Zgodnie z projektowanym art. 20 ust. 1h ustawy o KRS wpis powyższych informacji następować będzie automatycznie w KRS w języku polskim. Szczególne znaczenie ma przy tym wykreślenie, jeśli bowiem nastąpiło ono z przyczyn skutkujących wykreśleniem oddziału przedsiębiorcy, sąd wydaje postanowienie o wykreśleniu z urzędu (projektowany art. 45 ust. 5a ustawy o KRS).

Zgodnie z art. 25 dyrektywy 2017/1132, wprowadzenie BRIS i jego skomunikowanie z systemami krajów członkowskich w żaden sposób nie wpływa na pobierane w nich opłaty.

Bezpośrednia skuteczność dyrektywy BRIS

Jak wynika z treści art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej²⁵, dyrektywa wiąże każde państwo członkowskie, do którego jest kierowana, w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawia jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków. Równie istotny jest jednak fakt, że osiągnięcie rezultatu dyrektywy musi nastąpić we wskazanym przez nią terminie²⁶.

W związku z tym, że prace nad nowelizacją ustawy o KRS nadal trwają, a upłynął okres, w którym należało implementować dyrektywę do polskiego porządku prawnego, istnieje możliwość dochodzenia przez jednostki swoich uprawnień wynikających wprost z dyrektywy – staje się ona bezpośrednio skuteczna.

Podsumowanie

System integracji rejestrów przedsiębiorców stanowi narzędzie niezbędne do stworzenia warunków prawnych i podatkowych sprzyjających również polskim przedsiębiorcom, przede wszystkim tym, którzy prowadzą działalność gospodarczą w całej Europie. Z tego powodu należy to narzędzie oceniać pozytywnie. Jednakże implementacja dyrektywy BRIS ma jeszcze inne korzystne skutki. Przyspieszyła ona proces elektronizacji procedury składania wniosków do KRS oraz wymusiła na ustawodawcy konieczność dostosowania nieco anachronicznego systemu teleinformatycznego KRS do wymogów nowoczesności. Dyrektywa BRIS nie zobowiązywała jednak

do zmian w wewnętrznych systemach rejestrów krajów członkowskich. Wygrała potrzeba zwiększenia pewności obrotu gospodarczego poprzez upowszechnianie dostępu do danych oraz dokumentów składanych do KRS. Stała się ona przyczyną powstania propozycji przepisów nie tylko bezpośrednio implementujących dyrektywę BRIS, ale również usprawniających pracę sądów rejestrowych czy kuratorów spółek.

Karolina Rokicka-Murszewska

asystent w Katedrze Prawa Administracyjnego WPIA UMK
radca prawny w Kancelarii Sienkiewicz i Zamroch. Radcowie prawni sp. p.
www.zakonconieniedzialalnosci.pl

¹ Dz.Urz. UE L 2012 nr 156, s. 1.

² Por. N. Banaś, Europejska spółka akcyjna w postępowaniu rejestrowym, Warszawa 2012, wersja elektroniczna SIP Legalis, rozdział IV § 1.

³ Nazwa pojawia się w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/884 z dnia 8 czerwca 2015 r. ustanawiającego specyfikacje techniczne i procedury niezbędne dla systemu integracji rejestrów ustanowionego dyrektywą 2009/101/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, Dz.Urz. UE L 2015 nr 144, s. 1 (dalej: rozporządzenie 2015/884), gdzie we wstępie zaznacza się, że „system integracji rejestrów określanymi jest jako system integracji rejestrów przedsiębiorców (BRIS)”.

⁴ Projekt z dnia 25 maja 2016 r. ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw, numer w wykazie prac: UA27, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12291650/12387502/12387503/dokument290275.pdf>, dostęp: 17 lipca 2017 r.

⁵ Zob. uzasadnienie projektu z dnia 25 maja 2016 r. ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12291650/12387502/12387503/dokument290276.pdf>, dostęp: 14 lipca 2017 r., s. 3, dalej: uzasadnienie projektu z dnia 25 maja 2016 r.

⁶ Dz.Urz. UE L 1989 nr 395, s. 36.

⁷ Dz.Urz. UE L 2005 nr 310, s. 1.

⁸ Projekt z dnia 25 maja 2016 r. ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw, <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12291650/12387502/12387503/dokument290275.pdf>, dostęp: 17 lipca 2017 r.

⁸ Dz.Urz. UE L 2009 nr 258, s. 11. Jest to nowa dyrektywa dotycząca ujawniania informacji o przedsiębiorstwach, zastępująca Pierwszą dyrektywę Rady 68/151/EWG z dnia 9 marca 1968 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w Państwach Członkowskich od spółek w rozumieniu art. 58 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności w całej Wspólnocie dla zapewnienia ochrony interesów zarówno wspólników, jak i osób trzecich (Dz.Urz. UE L 1968 nr 65, s. 8).

⁹ Por. A. Guzewicz, W kierunku utworzenia Unijnego Rejestru Spółek, w: J. Mazurkiewicz (red.), Księga dla naszych kolegów. Prace prawnicze poświęcone pamięci doktora Andrzeja Ciska, doktora Zygmunta Masternaka i doktora Marka Zagrosika, Wrocław 2013, s. 155.

¹⁰ Zob. motyw 4 jedenastej dyrektywy. Por. J. Napierała, Europejskie prawo spółek. Prawo spółek Unii Europejskiej z perspektywy prawa polskiego, Warszawa 2013, wersja elektroniczna SIP Legalis, rozdział III, pkt 4.2.

¹¹ Zob. A. Mucha, Unijny system rejestrów handlowych i jego implementacja do prawa polskiego po uchwaleniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/17/UE z 13 czerwca 2012 r., RPEIS 2016, nr 2, s. 76.

¹² Zob. motyw 3 dyrektywy BRIS.

¹³ Zob. motyw 4 dyrektywy BRIS.

¹⁴ Dz.Urz. UE L 2017 nr 169, s. 46, dalej: dyrektywa 2017/1132.

¹⁵ Zob. motyw 9 dyrektywy BRIS.

¹⁶ Zob. motywy 10 i 11 dyrektywy BRIS.

¹⁷ Por. A. Guzewicz, W kierunku utworzenia..., s. 156.

¹⁸ Zob. motyw 9 dyrektywy BRIS.

¹⁹ Zob. motyw 15 dyrektywy BRIS.

²⁰ Uzasadnienie projektu z dnia 25 maja 2016 r., s. 20.

²¹ Dz.U. z 2017 r. poz. 700 ze zm.

²² Np. jeśli chodzi o doręczenia: zgodnie z art. 1311 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tj., Dz.U. z 2016 r. poz. 1822 ze zm.), „sąd dokonuje doręczeń za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (doręczenie elektroniczne), jeżeli adresat wniósł pismo za pośrednictwem systemu teleinformatycznego albo dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego”.

²³ Dz.U. z 2016 r. poz. 1796 ze zm.

²⁴ Zakres podmiotów: por. załącznik II dyrektywy 2017/1132.

²⁵ Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (wersja skonsolidowana, Dz.Urz. UE C nr 326, s. 47).

²⁶ Por. J. Maliszewska-Nienartowicz, System instytucjonalny i prawny Unii Europejskiej, Toruń 2010, s. 279.

Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym cz. I

Zakres zastosowania i procedura wydania nakazu

Wojciech Jeliński

Dwa i pół roku trzeba było czekać na możliwość skorzystania z nowego środka ułatwiającego dochodzenie wierzytelności na terytorium Unii Europejskiej w postaci europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym.

Tyle czasu minęło bowiem od dnia wejścia w życie do dnia rozpoczęcia stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych¹. Rozporządzenie to jest w pełni stosowane od 18 stycznia 2017 r.

Obecnie nie jest jeszcze możliwe zbadanie praktycznego wpływu europejskiego nakazu zabezpieczenia na proces dochodzenia wierzytelności na terytorium UE. Pierwszy oficjalny raport na ten temat pojawi się dopiero na początku 2022 r. Niemniej jednak, analizując treść zarówno rozporządzenia nr 655/2014, jak też nowo dodanych przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, można stwierdzić, że europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym jest

rozwiązaniem przełomowym, które może znaleźć szerokie zastosowanie w procesie odzyskiwania należności.

Jak działa europejski nakaz zabezpieczenia?

Celem europejskiego nakazu zabezpieczenia jest niedopuszczenie do sytuacji, w której spełnienie roszczenia wobec wierzyciela jest zagrożone ze względu na działania dłużnika polegające na zbywaniu, przelaniu lub wycofaniu środków znajdujących się na należącym do niego rachunku bankowym. Są to działania, wskutek których dłużnik w prosty sposób wyzbywa się środków pieniężnych na swoich rachunkach, przez co skierowanie egzekucji do tych rachunków w późniejszym czasie może okazać się bezskuteczne.

Europejski nakaz zabezpieczenia odbiera dłużnikowi taką możliwość. Powoduje on bowiem **zablokowanie środków znajdujących się na rachunku bankowym do wysokości kwoty określonej w nakazie**. Tak

zabezpieczonymi środkami dłużnik nie może rozporządzać w żaden sposób. Możliwe jest jedynie złożenie dyspozycji wypłaty zabezpieczonych środków na rachunek wierzyciela.

Zakres zastosowania

Europejski nakaz zabezpieczenia został ustanowiony jako środek alternatywny wobec środków zabezpieczenia przewidzianych w prawie krajowym. Jest to instytucja niezależna od takich środków, co oznacza, że może być stosowana obok nich, ale nie jednocześnie z nimi, tzn. nakaz zabezpieczenia nie może być wydany wobec takich rachunków bankowych, co do których zostały już skierowane odpowiednie krajowe środki zabezpieczenia.

Uzyskanie europejskiego nakazu zabezpieczenia jest możliwe tylko w sprawach cywilnych i handlowych, przy czym sprawy te muszą mieć charakter **transgraniczny**. W świetle rozporządzenia sprawa ma taki charakter w przypadku, gdy rachunek bankowy dłużnika jest prowadzony w innym

państwie członkowskim niż państwo, w którym znajduje się siedziba sądu, do którego zwrócono się z wnioskiem o wydanie nakazu zabezpieczenia, lub państwo miejsca zamieszkania wierzyciela.

Tym samym **miejsce zamieszkania dłużnika nie ma wpływu** na to, czy w danej sprawie można uzyskać europejski nakaz zabezpieczenia. Jest to bardzo korzystne rozwiązanie, ponieważ zdarzają się przypadki, gdy dłużnik, mimo że przebywa w tym samym państwie członkowskim co wierzyciel, to jednak ukrywa swój majątek za granicą. Wszczęcie egzekucji w innym państwie dla wierzycieli wiązało się z reguły z dużymi kosztami oraz brakiem poczucia kontroli nad procesem odzyskiwania należności. Egzekucja toczyła się według prawa innego państwa, które może się przecież znacząco różnić od rozwiązań prawnych obowiązujących w państwie wierzyciela. Dlatego też uzyskanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, dzięki przyjęciu jednolitych przepisów regulujących tę instytucję, jest zdecydowanie prostsze.

Europejskiego nakazu zabezpieczenia **nie można** uzyskać w sprawach o roszczenia wobec dłużnika, w związku z którymi wszczęto postępowania związane z jego niewypłacalnością (np. postępowanie upadłościowe, likwidacyjne, układowe). Rozporządzenie **nie ma** również zastosowania do stosunków majątkowych wynikających z małżeństwa, testamentów i dziedziczenia, ubezpieczeń społecznych oraz postępowania polubownego.

Rozporządzenia **nie stosuje się** do rachunków bankowych, które, zgodnie z prawem państwa, w którym jest prowadzony rachunek, nie podlegają zajęciu, ani też do rachunków prowadzonych w związku z działaniem instytucji finansowych zapewniających finansowanie przedsięwzięć eksportowych i inwestycyjnych lub przedsięwzięć w krajach rozwijających się oraz instytucji świadczących usługi rynku finansowego.

Nakaz zabezpieczenia uzyskany w jednym państwie członkowskim jest uznawany w innych państwach członkowskich bez potrzeby

przeprowadzenia jakiegokolwiek specjalnej procedury. Nie jest potrzebne również stwierdzanie jego wykonalności w innych państwach członkowskich.

Europejski nakaz zabezpieczenia **nie ma zastosowania** jedynie w Wielkiej Brytanii oraz Danii, ponieważ kraje te nie przyjęły rozporządzenia nr 655/2014. Oznacza to, że z jednej strony nie można uzyskać nakazu zabezpieczenia na rachunki prowadzone w tych państwach, a z drugiej, że w tych państwach nie można w ogóle ubiegać się o wydanie takiego nakazu, niezależnie od tego, gdzie znajduje się rachunek bankowy dłużnika.

Procedura uzyskania europejskiego nakazu zabezpieczenia

Rozporządzenie przewiduje dwie sytuacje, w których można wystąpić o wydanie europejskiego nakazu zabezpieczenia. Po pierwsze, uzyskanie nakazu jest możliwe jeszcze przed wszczęciem postępowania w sprawie głównej² lub na dowolnym etapie takiego postępowania do momentu wydania orzeczenia. Drugi przypadek ma miejsce wówczas, gdy wierzyciel dysponuje już orzeczeniem, ugodą sądową lub dokumentem urzędowym przeciwko dłużnikowi (w dalszej części artykułu pojęcia te będą objęte zbiorczą nazwą: „tytuł wykonawczy”). Uzyskanie nakazu zabezpieczenia w pierwszej sytuacji jest oczywiście obwarowane większymi warunkami niż w sytuacji, gdy wierzyciel dysponuje już tytułem wykonawczym.

W przypadku gdy sprawa jeszcze nie została wszczęta, jurysdykcję do wydania nakazu ma ten sąd, który jest właściwy do rozpoznania sprawy głównej. Jedynym wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, gdy dłużnik występuje w charakterze **konsumenta**. Wówczas właściwym sądem będzie zawsze sąd miejsca zamieszkania dłużnika. Jeżeli natomiast wierzyciel dysponuje już tytułem wykonawczym, właściwym sądem jest sąd miejsca wydania orzeczenia.

Rozporządzenie przewiduje dwa warunki, które muszą być spełnione, aby sąd wydał

nakaz zabezpieczenia. Pierwszy warunek ma zastosowanie wtedy, gdy wierzyciel dysponuje już tytułem wykonawczym. Rozporządzenie wymaga przedłożenia dowodów, które wykażą istnienie pilnej potrzeby zastosowania nakazu zabezpieczenia ze względu na wystąpienie realnego ryzyka, że bez zastosowania takiego środka późniejsze dochodzenie roszczenia będzie niemożliwe lub znacznie utrudnione. Drugi warunek jest warunkiem dodatkowym, który należy spełnić obok pierwszego, gdy wierzyciel nie posiada jeszcze tytułu przeciwko dłużnikowi. W takim przypadku konieczne jest przekonanie sądu, że wierzyciel może wygrać w sprawie głównej.

Wierzyciel musi więc udowodnić, że istnieje ryzyko wydania, ukrycia lub zniszczenia przez dłużnika swoich aktywów albo zbycia ich po zaniżonej wartości, w nietypowym zakresie lub wskutek nietypowego działania. Dowody przedstawione przez wierzyciela mogą odnosić się m.in. do:

- zachowania dłużnika w związku z roszczeniem wierzyciela lub w poprzednim sporze pomiędzy stronami,
- historii kredytowej dłużnika,
- charakteru posiadanych przez dłużnika aktywów i ostatnich działań dłużnika w stosunku do tych aktywów.

Przy czym należy podkreślić, że fakt niezapłacenia roszczenia lub posiadania przez dłużnika wielu wierzycieli nie powinien być sam w sobie uznawany za wystarczające uzasadnienie wydania nakazu zabezpieczenia³.

Wniosek o wydanie nakazu

Wniosek o wydanie nakazu zabezpieczenia składa się do sądu poprzez wypełnienie urzędowego formularza. Wzór tego formularza stanowi załącznik I rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/1823 z dnia 10 października 2016 r. ustanawiającego formularze, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 ustanawiającym procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych⁴.

We wniosku wskazuje się dane wierzyciela i dłużnika. W przypadku osób prawnych lub tzw. ułomnych osób prawnych jest wymagane podanie państwa uzyskania osobowości prawnej, utworzenia lub rejestracji takiego podmiotu oraz numeru identyfikacyjnego lub numeru rejestrowego. Jeżeli podmiot nie ma numeru rejestrowego, należy podać datę i miejsce uzyskania osobowości prawnej, utworzenia lub rejestracji. Natomiast w przypadku dłużnika będącego osobą fizyczną należy zwrócić uwagę, że rozporządzenie przewiduje wymóg podania **daty urodzenia** oraz **numeru dowodu osobistego** lub paszportu. Należy stwierdzić, że wymóg ten może już stanowić pierwszą poważną przeszkodę, która uniemożliwi wierzycielowi uzyskanie europejskiego nakazu zabezpieczenia. W obrocie handlowym bardziej rozpowszechnione jest bowiem podawanie numeru identyfikacyjnego osób fizycznych (w realiach rynku polskiego będzie to numer PESEL) niż numeru dokumentów stwierdzających tożsamość. Wynika to z tego, że takie dokumenty podlegają wymianie co jakiś czas, a wydanie nowego dokumentu oznacza również nowy numer. Lepszym rozwiązaniem byłaby więc możliwość wskazania we wniosku innego powszechnego numeru identyfikacyjnego dłużnika, jeżeli wierzycielowi nie jest znany numer dowodu lub paszportu. Zdecydowanie łatwiej bowiem można ustalić numer identyfikacyjny danej osoby niż zdobyć informację o numerze jej dowodu osobistego.

We wniosku o wydanie nakazu należy również wskazać numer pozwalający na zidentyfikowanie banku, w którym dłużnik ma rachunek (IBAN, BIC), jego nazwę i adres, a także numery rachunków bankowych, które mają zostać zabezpieczone. Jeżeli wierzyciel nie ma jeszcze takich informacji, powinien złożyć oświadczenie, że złożył wniosek w celu uzyskania informacji o rachunkach wraz z uzasadnieniem, dlaczego sądzi, iż dłużnik posiada rachunki w danym państwie. Procedura udzielenia informacji o rachunkach dłużnika zostanie szerzej omówiona w dalszej części artykułu. Warto również wspomnieć o możliwości wskazania we wniosku rachunku bankowego wierzyciela do celów dobrowolnej zapłaty świadczenia przez dłużnika.

Wniosek powinien zawierać także kwotę, którą ma obejmować nakaz zabezpieczenia. Kwota ta może obejmować całe roszczenie główne lub jego część, odsetki narosłe od kwoty głównej od dnia powstania uprawnienia do odsetek do dnia wydania nakazu, pod warunkiem że odsetki są już wymagalne. W przypadku dysponowania przez wierzyciela tytułem wykonawczym kwota podlegająca zabezpieczeniu może również obejmować koszty uzyskania takiego tytułu, jeżeli orzeczono o obowiązku ich zwrotu przez dłużnika.

Do wniosku o wydanie nakazu zabezpieczenia należy przedłożyć wszystkie dowody, które przemawiają za zasadnością zastosowania takiego środka zabezpieczenia. Przede wszystkim należy przedstawić dowody na to, że dochodzenie wierzytelności bez nakazu zabezpieczenia będzie niemożliwe lub znacznie utrudnione. Jeżeli sąd uzna, że wniosek jest niekompletny lub nie zawiera wymaganych dowodów, może wezwać wierzyciela do jego uzupełnienia.

Zabronione jest składanie równoległych wniosków do różnych sądów dotyczących tego samego dłużnika w celu zabezpieczenia tego samego roszczenia. Niemniej jednak możliwe jest złożenie wniosku o uzyskanie nakazu zabezpieczenia dotyczącego jednego roszczenia na kilka różnych rachunków bankowych dłużnika.

Kaucja wierzyciela

Wydanie nakazu zabezpieczenia przed uzyskaniem tytułu wykonawczego w sprawie głównej jest obwarowane warunkiem uiszczenia przez wierzyciela **wystarczającej kaucji**, aby zapobiec ewentualnemu nadużyciu procedury uzyskania nakazu zabezpieczenia. Kaucja jest uznawana za wystarczającą, jeżeli zapewnia dłużnikowi rekompensatę za ewentualne szkody, które mogłyby zostać przez niego poniesione w przypadku wykonania niezasadnego nakazu. Wyjątkowo sąd może znieść wymóg złożenia kaucji, jeżeli uzna, że jest to niewłaściwe przy uwzględnieniu okoliczności sprawy. Przynajmniej uzasadniające zwolnienie wierzyciela ze składania kaucji powinny być podane

już we wniosku o wydanie nakazu zabezpieczenia. W sytuacji dysponowania przez wierzyciela tytułem przeciwko dłużnikowi nie ma obowiązku przedłożenia składania kaucji, jednak sąd **może** nałożyć taki wymóg, jeżeli uważa, że w okolicznościach danej sprawy jest to właściwe i konieczne.

Terminy

Rozporządzenie przewiduje dwa główne terminy na wydanie przez sąd decyzji w sprawie wydania europejskiego nakazu zabezpieczenia. W przypadku, gdy wierzyciel nie posiada tytułu przeciwko dłużnikowi, jest to 10 dni roboczych od dnia złożenia lub uzupełnienia wniosku przez wierzyciela. Jeżeli wierzyciel uzyskał już tytuł wykonawczy, sąd wydaje decyzję w terminie 5 dni roboczych od dnia złożenia lub uzupełnienia wniosku. Jeżeli w toku rozpoznawania sprawy sąd stwierdzi, że konieczne jest przesłuchanie wierzyciela i świadków, decyzja powinna zostać wydana w terminie 5 dni roboczych po dniu, w którym odbyło się przesłuchanie. **Całe postępowanie jest prowadzone bez udziału dłużnika.** Nie jest on informowany o złożeniu wniosku o wydanie nakazu zabezpieczenia i nie ma możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie przed wydaniem takiego nakazu. W przypadku gdy sąd wyda decyzję odrzucającą w całości lub w części wniosek o wydanie nakazu, wierzyciel ma prawo do złożenia odwołania w terminie 30 dni od daty powiadomienia wierzyciela o decyzji sądu.

Obowiązek wszczęcia postępowania w sprawie głównej

W przypadku gdy wierzyciel złożył wniosek o wydanie nakazu zabezpieczenia, a nie wszczął jeszcze postępowania w sprawie głównej przeciwko dłużnikowi, rozporządzenie przewiduje warunek w postaci **obowiązku** wszczęcia takiego postępowania. Wierzyciel ma na to 30 dni od daty złożenia wniosku o wydanie nakazu lub 14 dni od dnia wydania nakazu, jeżeli nakaz zabezpieczenia został

wydany przed upływem 30 dni od złożenia wniosku. Decyduje jednak data późniejsza, tzn. jeżeli termin 14 dni od dnia wydania nakazu upływa przed terminem 30 dni od dnia złożenia wniosku, to liczy się termin 30-dniowy. Rozporządzenie przewiduje również przedłużenie tych terminów, ale jedynie **na prośbę dłużnika**, jeżeli doprowadzi to do możliwości zawarcia ugody w sprawie głównej. Jest to wyłom w ogólnej zasadzie, według której postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zabezpieczenia prowadzi się bez udziału dłużnika.

Za wszczęcie postępowania w sprawie głównej uważa się złożenie przez wierzyciela w sądzie dokumentu wszczynającego postępowanie pod warunkiem, że wierzyciel nie zaniechał następnie prób doręczenia dłużnikowi powiadomienia o wszczęciu tego postępowania. Jeżeli według prawa krajowego dokument ten musi zostać doręczony dłużnikowi przed złożeniem w sądzie, za wszczęcie postępowania uważa się moment, kiedy dokument otrzymuje organ odpowiedzialny za doręczenie pod warunkiem, że wierzyciel nie zaniechał tego, aby następnie doszło do złożenia tego dokumentu w sądzie. Jeżeli wierzyciel nie przedstawi sądowi dowodu na wszczęcie postępowania w sprawie głównej, nakaz zabezpieczenia zostaje uchylony lub wygasza.

Nakaz zabezpieczenia składa się z dwóch części – A, przeznaczonej dla banku, który ma wykonać nakaz, wierzyciela i dłużnika oraz B, przeznaczonej tylko dla wierzyciela i dłużnika. Kwestię, jakie informacje są zawarte w poszczególnych częściach, reguluje szczegółowo art. 19 rozporządzenia 655/2014.

Udzielenie informacji o rachunku bankowym dłużnika

Uzyskanie europejskiego nakazu zabezpieczenia wymaga podania numeru rachunku bankowego dłużnika. Taki wymóg formalny mógłby znacznie ograniczyć korzystanie przez wierzycieli z nowego środka zabezpieczenia – trudno bowiem oczekiwać, żeby wierzyciel

znał wszystkie numery rachunków bankowych dłużnika, zwłaszcza tych znajdujących się w innym państwie. Dlatego też w rozporządzeniu została wprowadzona specjalna procedura, w ramach której jest możliwe złożenie wniosku o udzielenie informacji o rachunku bankowym dłużnika. Procedura ta jest jednak możliwa do zastosowania tylko wtedy, kiedy wierzyciel uzyskał już tytuł (orzeczenie, ugodę lub dokument urzędowy) przeciwko dłużnikowi. Ponadto tytuł ten powinien być **wykonalny**. W przypadku, gdy tytuł nie jest jeszcze wykonalny, wierzyciel musi dodatkowo wykazać, że istnieje pilna potrzeba uzyskania informacji o rachunku dłużnika, ponieważ istnieje ryzyko, że bez takiej informacji późniejsze dochodzenie roszczenia może być zagrożone, co z kolei może doprowadzić do istotnego pogorszenia sytuacji finansowej wierzyciela. Co więcej, kwota podlegająca zabezpieczeniu musi być **znaczna**. Rozporządzenie nie przewiduje jednak kryteriów określenia „znacznej kwoty”. O tym, czy kwota jest znaczna, w praktyce będzie rozstrzygał sąd.

Wniosek o udzielenie informacji o rachunku składa się od razu we wniosku o wydanie nakazu zabezpieczenia. Wierzyciel musi uzasadnić, na jakiej podstawie twierdzi, że dłużnik posiada rachunek bankowy w konkretnym państwie. Ponadto należy podać wszystkie dostępne informacje o dłużniku oraz rachunku, który będzie podlegał zabezpieczeniu. Do takich informacji należą przede wszystkim miejsce pobytu dłużnika, miejsce jego pracy lub fakt prowadzenia przez dłużnika działalności gospodarczej w innym państwie członkowskim.

Jeżeli sąd uzna, że wierzyciel nie uzasadnił należyście wniosku o udzielenie informacji o rachunkach – odrzuca ten wniosek. W praktyce oznacza to również odrzucenie wniosku o wydanie nakazu zabezpieczenia, ponieważ wymogiem wydania nakazu jest wskazanie numerów rachunków bankowych podlegających zabezpieczeniu.

Jeżeli natomiast w ocenie sądu wniosek jest odpowiednio uzasadniony, a ponadto jeżeli zostały spełnione **wszystkie** warunki i wymogi dotyczące wydania samego nakazu zabezpieczenia, to sąd rozpoczyna procedurę

mającą na celu uzyskanie numerów rachunków bankowych dłużnika. Tym samym procedura uzyskania informacji o rachunkach dłużnika może rozpocząć się wyłącznie w przypadku, kiedy wniosek o wydanie nakazu zabezpieczenia jest w pełni uzasadniony i kompletny.

Procedura uzyskania informacji o numerach rachunków dłużnika przebiega następująco: sąd, do którego jurysdykcji należy wydanie nakazu zabezpieczenia, przekazuje wniosek o udzielenie informacji o rachunkach bankowych dłużnika do organu ds. informacji danego państwa członkowskiego. Organ ten, za pomocą środków prawnych przewidzianych w danym państwie członkowskim, uzyskuje informację o rachunkach dłużnika. Po uzyskaniu takiej informacji jest ona przekazywana z powrotem do sądu, który na jej podstawie wydaje nakaz zabezpieczenia.

Jeżeli w wyniku procedury uzyskiwania informacji o rachunkach właściwy organ nie będzie w stanie uzyskać takich informacji (np. ze względu na to, że dłużnik nie posiada rachunków w danym państwie lub rachunki te według prawa tego państwa nie podlegają zajęciu), poinformuje o tym sąd. W takim przypadku wniosek o nakaz zabezpieczenia zostaje odrzucony.

Wojciech Jeliński

aplikant radcowski

Sienkiewicz i Zamroch. Radcowie Prawni Spółka Partnerska.

www.radcowie.biz

www.dochodzeniewierzytelności.pl

¹ Dz. Urz. UE. L Nr 189, s. 59, sprost.: Dz. Urz. UE. L z 2017 r., Nr 60, s. 64.

² Sprawa główna w rozumieniu rozporządzenia to wszelkie postępowania sądowe mające na celu uzyskanie tytułu wykonawczego obejmującego roszczenie, które wierzyciel chce zabezpieczyć europejskim nakazem zabezpieczenia.

³ Motyw 14 rozporządzenia 655/2014.

⁴ Dz. Urz. UE. L Nr 283, s. 1.

Ogłoszenie o konkursie do Działania 3.2, Poddziałania 3.2.1

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), jako Instytucja Pośrednicząca dla Działania 3.2 „Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R” Poddziałania 3.2.1 „Badania na rynek” w ramach III Osi priorytetowej: „Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach” Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020, ogłasza konkurs na dofinansowanie projektów w ramach Działania 3.2 „Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R” Poddziałania 3.2.1 „Badania na rynek”.

Termin

Wniosek o dofinansowanie projektu należy złożyć wyłącznie w wersji elektronicznej za pośrednictwem generatora wniosków udostępnionego na stronie internetowej PARP w terminie od 5 września 2017 r. do 28 lutego 2018 r. (w ostatnim dniu naboru do godz. 16:00:00) z zastrzeżeniem, że konkurs jest podzielony na etapy. Etap konkursu obejmuje nabór wniosków o dofinansowanie w danym okresie.

Wnioski będą przyjmowane w następujących etapach:

- od 5 września do 30 września 2017 r.,
- od 1 października do 31 października 2017 r.,
- od 1 listopada do 31 grudnia 2017 r.,
- od 1 stycznia do 28 lutego 2018 r.

Na co?

W Poddziałaniu 3.2.1 dofinansowanie przeznaczone jest na realizację projektów dotyczących wdrożenia wyników prac badawczo-rozwojowych przeprowadzonych przez wnioskodawcę samodzielnie lub na jego zlecenie, których celem jest wprowadzenie na rynek nowych bądź znacząco ulepszonych produktów (wyrobów lub usług). Przedmiotem dofinansowania w ramach projektów mogą być wydatki inwestycyjne,

usługi doradcze lub eksperymentalne prace rozwojowe.

Dla kogo?

O dofinansowanie w ramach konkursu mogą ubiegać się wyłącznie podmioty spełniające kryteria mikro-, małego lub średniego przedsiębiorcy.

Kwota dofinansowania

Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów:

- 1) zlokalizowanych w województwie mazowieckim wynosi 71 000 000,00 zł;
- 2) zlokalizowanych w województwie innym niż mazowieckie wynosi 679 000 000,00 zł.

Minimalna wartość kosztów kwalifikowalnych projektu dla średnich przedsiębiorstw wynosi 10 000 000 zł. Minimalna wartość kosztów kwalifikowalnych projektu dla mikro- i małych przedsiębiorstw wynosi 5 000 000 zł.

Maksymalna wartość kosztów kwalifikowalnych projektu wynosi 50 000 000 euro, w tym:

- 1) na eksperymentalne prace rozwojowe: 1 000 000 zł;
- 2) na usługi doradcze: 1 000 000 zł.

Maksymalna wartość dofinansowania wynosi 20 000 000 zł, w tym:

- 1) na eksperymentalne prace rozwojowe: 450 000 zł;
- 2) na usługi doradcze: 500 000 zł.

Maksymalną intensywność dofinansowania na wydatki inwestycyjne określa się zgodnie z § 3 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2020.

Od 1 stycznia 2018 r. następuje zmiana intensywności pomocy regionalnej na obszarze należącym do miasta stołecznego Warszawy (z 15 na 10%).

Maksymalna intensywność dofinansowania na eksperymentalne prace rozwojowe wynosi:

- 1) 35% kosztów kwalifikowalnych dla średnich przedsiębiorców,
- 2) 45% kosztów kwalifikowalnych dla mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców.

Maksymalna intensywność dofinansowania na usługi doradcze wynosi 50% kosztów kwalifikowalnych.

Maksymalna intensywność pomocy de minimis na koszty ustanowienia i utrzymania zabezpieczenia dla zaliczki określana jest tak samo jak intensywność regionalnej pomocy inwestycyjnej, o której mowa w § 3 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2020.

Kontakt

Pytania można przysłać za pośrednictwem formularza kontaktowego dostępnego na stronie internetowej PARP w zakładce Centrum Pomocy PARP lub na adres poczty elektronicznej: info@parp.gov.pl, lub telefonicznie pod nr: 22 432 89 91 93.

Ogłoszenie o konkursie do Etapu I Działania 1.4 POPW

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, jako Instytucja Pośrednicząca dla Działania 1.4 „Wzór na konkurencję” w ramach I Osi priorytetowej „Przedsiębiorcza Polska Wschodnia” Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014–2020, ogłasza konkurs na dofinansowanie projektów w ramach Etapu I Działania 1.4 „Wzór na konkurencję”.

Termin

Wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Etapu I należy złożyć wyłącznie w wersji elektronicznej za pośrednictwem generatora wniosków udostępnionego na stronie internetowej PARP w terminie od 13 września do 15 listopada 2017 r. (w ostatnim dniu naboru do godz. 16:00:00).

Na co?

W ramach Etapu I działania 1.4 POPW dofinansowanie mogą uzyskać projekty obejmujące przeprowadzenie audytu wzorniczego oraz opracowanie strategii

wzorniczej. Koszty kwalifikowalne obejmują koszty usług doradczych świadczonych przez doradców zewnętrznych związanych z przeprowadzeniem audytu wzorniczego i opracowaniem strategii wzorniczej.

Dla kogo?

O dofinansowanie mogą ubiegać się wyłącznie podmioty spełniające kryteria mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy, prowadzące działalność gospodarczą na terytorium Polski Wschodniej.

Kwota dofinansowania

Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie wynosi 5 000 000,00 zł. Maksymalna kwota dofinansowania projektu wynosi 100 000,00 zł. Maksymalna intensywność dofinansowania projektu wynosi 85% kosztów kwalifikowalnych.

Pomoc finansowa w ramach działania 1.4 I etap jest udzielana w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego. Dofinansowanie w ramach etapu I stanowi pomoc *de minimis*, udzielaną zgodnie z rozporządzeniem KE nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*.

Kontakt

Pytania można przysyłać za pośrednictwem formularza kontaktowego dostępnego na stronie internetowej PARP w zakładce Centrum Pomocy PARP lub na adres poczty elektronicznej: info@parp.gov.pl, lub telefonicznie pod nr: 22 432 89 91 93.

Targi Power Kazakhstan – ReEnergy Kazakhstan – Lighting Kazakhstan 24–26 października 2017 r., Ałmaty (Kazachstan)

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości zaprasza do wzięcia udziału w Międzynarodowych Targach Power Kazakhstan – ReEnergyKazakhstan – Lighting Kazakhstan 2017.

Dla kogo?

Targi Power Kazakhstan są przeznaczone dla firm reprezentujących następujące sektory:

- przesyłanie i dystrybucja energii,
- instalacje elektryczne,
- energetyka,
- energooszczędne technologie i urządzenia,
- kable i przewody,
- urządzenia pomiarowo-testowe,
- urządzenia wysoko- i niskonapięciowe,
- izolatory,
- systemy automatyki.

Targi ReEnergy Kazakhstan są przeznaczone dla firm reprezentujących następujące sektory:

- energia słoneczna,
- energia wiatrowa,
- energia geotermalna,
- alternatywne paliwa silnikowe,
- biopaliwa i biopaliwa stałe,
- innowacyjne technologie przechowywania i transportu surowców do produkcji biopaliw,
- energooszczędne technologie, materiały i sprzęt.

Targi Lighting Kazakhstan są przeznaczone dla firm reprezentujących następujące sektory:

- oświetlenie techniczne,
- oświetlenie dekoracyjne,
- lampy elektryczne,
- systemy oświetlenia LED,
- projektowanie lekkich konstrukcji.

Polskich przedsiębiorców zapraszamy do skorzystania z polskiego stoiska narodowego, którego organizacją jest elementem realizowanego przez PARP programu promocji gospodarczej polskiego udziału w Wystawie Astana EXPO 2017.

Kontakt

Agnieszka Promianowska
tel.: (48) 22 432 83 74
e-mail: agnieszka_promianowska@parp.gov.pl
Wojciech Chatys
tel.: (48) 22 432 85 47
e-mail: wojciech_chatys@parp.gov.pl

Giełda kooperacyjna na targach MEDICA – 14–16 listopada 2017 r., Düsseldorf (Niemcy)

Ośrodek Enterprise Europe Network przy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości zaprasza do wzięcia udziału w spotkaniach biznesowych podczas międzynarodowych targów dla branży medycznej MEDICA.

Dla kogo są przeznaczone spotkania?

Giełda kooperacyjna jest przeznaczona dla firm, instytutów badawczych, szkół wyższych i innych podmiotów działających w sektorze medycznym.

Na czym polega giełda kooperacyjna?

- Uczestnicy w formularzu rejestracyjnym online określają profil swojej działalności oraz rodzaj współpracy, którą chcieliby nawiązać.
- Dane zarejestrowanych firm są umieszczane w katalogu online na stronie giełdy.
- Z katalogu online zarejestrowani uczestnicy dokonują wyboru firm, z których przedstawicielami chcieliby się spotkać podczas giełdy.
- 14–16 listopada przy ponumerowanych stolikach odbywają się serie uprzednio zaaranżowanych 30-minutowych spotkań pomiędzy dobranymi w pary firmami.

Oficjalnym językiem spotkań będzie język angielski.

Koszt

Udział w giełdzie kooperacyjnej wynosi 200 euro (100 euro dla start-upów założonych po 1 stycznia 2015 r.) i obejmuje:

- rejestrację firmy w katalogu giełdy,
- organizację spotkań z przedsiębiorcami uczestniczącymi w giełdzie,
- opiekę organizatorów podczas giełdy, a także pomoc w przygotowaniu do spotkań i follow-up po ich zakończeniu.

Uczestnicy pokrywają koszty transportu i zakwaterowania we własnym zakresie. Opłata za udział w giełdzie kooperacyjnej nie obejmuje kosztów związanych z wejściem na targi.

Procedura rejestracyjna

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w giełdzie kooperacyjnej podczas targów MEDICA powinny wypełnić formularz zgłoszeniowy online na stronie: <http://www.b2match.eu/medica2017>, aby stworzyć profil firmy.

Będzie on zawierał:

- charakterystykę firmy i jej działalności,
- informacje dotyczące współpracy – Państwa oferty i rodzaj poszukiwanego partnera biznesowego.

Następnie profil firmy zostanie opublikowany w katalogu online na stronie internetowej giełdy. Każdy z uczestników może wybrać profile interesujących firm i poprosić o spotkania z ich przedstawicielami.

Termin rejestracji upływa 5 listopada 2017 r.

Kontakt

Sławomir Biedermann

tel.: + 48 22 432 87 05

e-mail: slawomir_biedermann@parp.gov.pl

Giełda kooperacyjna na Smart City Expo World Congress - 14-16 listopada 2017 r., Barcelona (Hiszpania)

Ośrodek Enterprise Europe Network przy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości serdecznie zaprasza do udziału w giełdzie kooperacyjnej, która odbędzie się podczas targów Smart City Expo World Congress.

Giełda kooperacyjna to seria bilateralnych, uprzednio zaaranżowanych półgodzinnych spotkań b2b pomiędzy przedstawicielami firm z różnych krajów działających w tej samej branży i zainteresowanych nawiązaniem współpracy z zagranicznymi partnerami.

Na czym polega giełda kooperacyjna?

- Uczestnicy w formularzu rejestracyjnym online określają profil swojej działalności oraz rodzaj współpracy, jaką chcieliby nawiązać.
- Dane zarejestrowanych firm na bieżąco umieszczane są w katalogu online na stronie giełdy.
- Z katalogu online zarejestrowani uczestnicy dokonują wyboru firm,

z którymi chcieliby spotkać się podczas giełdy.

- W dniach 14–16 listopada 2017 r. przy ponumerowanych stolikach odbywają się serie uprzednio zaaranżowanych półgodzinnych spotkań pomiędzy dobranymi w pary firmami.

Oficjalnym językiem spotkań będzie język angielski.

Ważne terminy:

- do 30 października 2017 r. – rejestracja profili online,
- 4 września – 6 listopada 2017 r. – wybór partnerów biznesowych i wysyłanie propozycji spotkań.

Koszt

Udział w giełdzie kooperacyjnej jest bezpłatny. Uczestnicy pokrywają koszty zakwaterowania i przelotu we własnym zakresie. Zarejestrowane firmy, które umówią minimum dwa spotkania z zagranicznymi partnerami, otrzymają do 50% zniżki na bilet wstępu na Smart City Expo World Congress (50% – Visitor Pass, 25% – Congress Pass).

Kontakt

Aleksandra Wadowska

tel.: + 48 22 432 83 75

e-mail: aleksandra_wadowska@parp.gov.pl

Oferty współpracy gospodarczej

Armenia

Firma z Armenii specjalizująca się w produkcji ekologicznych, ręcznie robionych mydeł oraz produktów do pielęgnacji włosów, skóry i ciała szuka dystrybutorów i agentów dla swoich wyrobów.

Numer referencyjny BOAM20170525001

Firma z Armenii specjalizująca się w produkcji różnych rodzajów wina i wódki morelowej poszukuje dystrybutorów w Europie.

Numer referencyjny BOAM20170208001

Austria

Austriacka firma specjalizująca się w produkcji instalacji do biogazowni poszukuje partnerów w branży budowlanej do współpracy przy zakładaniu ww. instalacji na rynku europejskim.

Numer referencyjny BRAT20161206001

Innowacyjny austriacki start-up opracował drewniane urządzenie wentylacyjne mające zastosowanie wewnątrz budynku. W związku ze wzrastającą liczbą zamówień firma poszukuje europejskiego partnera produkcyjnego, który może wytworzyć korpus urządzenia z drewna sosnowego.

Numer referencyjny BRAT20170714001

Belgia

Belgijska firma dostarczająca wysokiej jakości obuwie i odzież dla dzieci i dorosłych w państwach Beneluxu poszukuje nowych producentów marek obuwia, odzieży i akcesoriów odzieżowych.

Numer referencyjny BRBE20170615001

Belgijska firma opracowuje rozwiązania internetowe – aplikacje geolokalizacyjne, które mają za zadanie pomóc potencjalnym klientom w ustaleniu lokalizacji usługodawców. Oferta jest skierowana m.in. do restauratorów, sklepów z materiałami budowlanymi itd.

Numer referencyjny BRBE20170308001

Bułgaria

Bułgarska firma specjalizująca się w instalowaniu i wsparciu rozwiązań mających zastosowanie w inteligentnych budynkach poszukuje nowych dostawców technologii Z-wave. Preferowana forma współpracy to umowa dystrybucyjna lub podwykonawstwo.

Numer referencyjny BRBG20170613001

Bułgarski producent olejków eterycznych i wód kwiatowych wykonywanych na bazie róży, lawendy, krwawnika pospolitego i rumianku poszukuje partnerów działających w przemyśle kosmetycznym, farmaceutycznym, nutraceutyków i spożywczym w celu zawarcia umowy pośrednictwa handlowego.

Numer referencyjny BOBG20170608001

Finlandia

Fińska firma dostarczająca produkty i usługi w zakresie uzdatniania wody poszukuje dostawców zbiorników z tworzyw sztucznych o objętości 60, 100 i 250 litrów. Preferowane będą produkty mające certyfikat ISO 9001 lub jego odpowiednik.

Numer referencyjny BRFI20170703001

Fińska firma działająca w branży stoczniowej poszukuje dostawców i podwykonawców z państw Europy Środkowej i Wschodniej. Przedsiębiorstwo jest szczególnie zainteresowane nawiązaniem współpracy z dostawcami mebli okrętowych, jak również z projektantami i monterami instalacji technicznych oraz węzłów higieniczno-sanitarnych. Firma poszukuje partnerów do długoterminowej współpracy na podstawie umów produkcyjnych, podwykonawstwa i outsourcingu.

Numer referencyjny BRFI20170817001

Francja

Francuski importer specjalizujący się w dystrybucji sprzętu leśnego poszukuje producentów wciągarek leśnych oraz procesorów drewna opałowego. Firma oferuje usługi dystrybucji na rynku francuskim.

Numer referencyjny BRFR20160318001

Francuska firma poszukuje producentów dostarczających wyroby forniowane

(np. nogi stołowe), które mają zastosowanie w przemyśle meblarskim.

Numer referencyjny BRFR20160128001

Francuski dystrybutor sprzętu AGD poszukuje europejskich dostawców i producentów akcesoriów łazienkowych, takich jak kabiny prysznicowe, uchwyty na brodzikach, węże natryskowe, głowice prysznicowe, magnetyczne uchwyty na mydło.

Numer referencyjny BRFR20160222001

Gruzja

Gruziński producent suszonych owoców i warzyw oraz tradycyjnych słodczy poszukuje nowych rynków w państwach Unii Europejskiej. Firma poszukuje dystrybutorów i przedstawicieli handlowych, którzy wprowadzą jej wyroby na nowe rynki.

Numer referencyjny BOGE2017042700

Holandia

Holenderski sprzedawca pojemników poszukuje dostawców składanych plastikowych skrzyń, które mogą pomieścić do 450 kg materiału sypkiego, głównie żywności, np. ziaren fasoli.

Numer referencyjny BRNL20170620001

Hiszpania

Hiszpański dystrybutor wyrobów medycznych, który zaopatruje szpitale i inne jednostki służby zdrowia, poszukuje przedsiębiorców dostarczających nowoczesne produkty i technologie medyczne. Dystrybutor oferuje usługi pośrednictwa handlowego dla już opracowanych technologii, jak również jest zainteresowany wsparciem badań i rozwoju start-upów i małych i średnich firm opracowujących nowe rozwiązania w dziedzinie produktów i technologii medycznych.

Numer referencyjny BRES20170626001

Hiszpańska firma specjalizująca się w ewaluacji i komercjalizacji innowacyjnych rozwiązań oferuje swoje usługi firmom, które są zainteresowane komercjalizacją technologii, poszukują wsparcia w zakresie strategii biznesowej, finansowania działalności B+R itd.

Numer referencyjny BRES20160316001

Irlandia

Irlandzki inwestor z branży technologicznej oferuje wsparcie kapitałowe start-upom z takich branż jak rolnictwo, cyberbezpieczeństwo, handel elektroniczny, sport, social media, transport, turystyka itd. Do współpracy są także poszukiwane jednostki naukowe, inkubatory biznesu i inne instytucje wspierające rozwój start-upów.

Numer referencyjny BRIE20161018001

Irlandzkie przedsiębiorstwo poszukuje dostawców części samochodowych, które umożliwią przystosowanie samochodów marki Mercedes Vito do potrzeb niepełnosprawnych kierowców i pasażerów.

Numer referencyjny BRIE20170222002

Japonia

Japońska firma oferuje europejskim producentom kosmetyków usługi wsparcia w wejściu na rynek japoński. Przedsiębiorstwo przeprowadza niezbędne badania oraz sprawdzenie składu kosmetyków, dzięki czemu jest możliwe ustalenie, czy produkt spełnia japońskie normy bezpieczeństwa i jakości.

Numer referencyjny BOJP20170426001

Jordania

Jordańska firma specjalizująca się w produkcji artykułów chemii gospodarstwa domowego, w tym do pielęgnacji osobistej, produktów ziołowych, detergentów i środków antyseptycznych i odkażających, poszukuje dystrybutorów na rynku Unii Europejskiej.

Numer referencyjny BOJO2017071100

Łotwa

Firma wytwarzająca plecaki poszukuje producenta gotowego do realizacji niedużych zamówień w ramach umowy produkcyjnej. Potencjalny partner musi dysponować zarówno doświadczeniem, jak i sprzętem do pracy z grubymi tkaninami. Firma jest w stanie dostarczyć producentowi materiały, okucia i akcesoria niezbędne do powstania wyrobu. Partner byłby także zaangażowany w tworzenie

pomysłów i znalezienie praktycznych rozwiązań dla takiej produkcji.

Numer referencyjny BRLV20170619001

Łotewska firma z branży obuwniczej poszukuje do współpracy producentów modnych i stylowych butów skórzanych na podstawie umowy produkcyjnej.

Numer referencyjny BRLV20170607001

Serbia

Serbska firma szuka dostawców plastikowych materiałów laboratoryjnych i oferuje umowę dystrybucji.

Numer referencyjny BRRS20170504001

Portugalia

Portugalskie przedsiębiorstwo związane z sektorem energii wiatrowej i słonecznej poszukuje partnerów oferujących innowacyjne rozwiązania i produkty w obszarze odnawialnych źródeł energii. Firma oferuje usługi pośrednictwa handlowego i dystrybucji na terenie Portugalii i Brazylii.

Numer referencyjny BRPT20170522001

Rumunia

Rumuńskie MŚP, które specjalizuje się w dystrybucji narzędzi i sprzętu medycznego stosowanego w radioterapii, dermatologii, laryngologii, urologii, nefrologii i ginekologii, poszukuje europejskich producentów zainteresowanych wejściem na rynek rumuński.

Numer referencyjny BRRO20170425001

Rumuńska firma specjalizująca się w sprzedaży produktów i akcesoriów stosowanych w hodowli zwierząt, zwłaszcza koni i bydła, oferuje usługi pośrednictwa zagranicznym producentom takich wyrobów jak maszyny do dojenia, ogrodzenia elektryczne, siodła itd.

Numer referencyjny BRRO20160718001

Rumuński dystrybutor poszukuje producentów i dostawców maszyn pomiarowych 3D. Przedsiębiorstwo jest zainteresowane nawiązaniem współpracy na podstawie umowy dystrybucyjnej.

Numer referencyjny BRRO20170814001

Słowacja

Słowacki sprzedawca produktów odżywczych dla sportowców oraz urządzeń fitness jest zainteresowany rozszerzeniem swojej oferty o suplementy diety podawane w formie tabletek musujących. Firma poszukuje partnera do współpracy w ramach umowy produkcyjnej lub dystrybucyjnej.

Numer referencyjny BRSK20170627001

Singapur

Firma z Singapuru poszukuje dostawców surowych orzechów, suszonych owoców, chipsów i innych rodzajów przekąsek z różnych państw europejskich.

Numer referencyjny BRSG20170403001

Słowenia

Słoweńska firma specjalizująca się w dystrybucji zróżnicowanych produktów spożywczych poszukuje dostawców surowych orzechów, suszonych owoców, fasoli, chipsów i innych rodzajów przekąsek do opracowania nowych produktów pod własną marką.

Numer referencyjny BRSI20170113002

Słoweński Instytut Permakultury zainteresowany jest podpisaniem umowy w zakresie dystrybucji opakowań biodegradowalnych na nasiona warzyw i owoców. Firma poszukuje również producentów i/lub dostawców różnego rodzaju ekologicznych nasion warzyw, zbóż i roślin strączkowych.

Numer referencyjny BRSI20170206001

Szwecja

Szwedzka firma zleci produkcję naturalnego preparatu przeciwsłonecznego, którego skład opiera się na trzech elementach: wosku pszczelim, oleju kokosowym i tlenku cynku.

Numer referencyjny BRSE20170620001

Szwedzkie przedsiębiorstwo z branży urządzeń medycznych poszukuje producenta bransoletek wielokrotnego użytku,

wykonanych z krzemu i metalu. Producent powinien mieć siedzibę w Europie oraz móc dostarczyć wyroby o wysokiej jakości.

Numer referencyjny BRSE20170801001

Szwedzka firma poszukuje podwykonawców, którzy podejmą się produkcji wózków narzędziowych zaprojektowanych przez szwedzkie przedsiębiorstwo. Potencjalni partnerzy powinni mieć dostęp i doświadczenie w obsłudze sterowanych numerycznie urządzeń do obróbki paneli sklejkowych oraz obróbki laserowej i zgrzewania laserowego profili aluminiowych.

Numer referencyjny BRSE20170608001

Turcja

Tureckie przedsiębiorstwo specjalizujące się w dystrybucji metalowych produktów, takich jak blaszane arkusze, wały transmisyjne rury itd., poszukuje producentów i sprzedawców oferujących tego typu wyroby, którzy są zainteresowani wejściem na rynek turecki.

Numer referencyjny BRTR20151126001

Turecki dostawca tkanin domowych poszukuje producentów takich wyrobów, jak pościel, ręczniki itd. Wszystkie produkty powinny być wykonane w 100% z bawełny.

Numer referencyjny BRTR20170317001

Wielka Brytania

Firma brytyjska, która opracowała autorską linię jednoczęściowej i jednorazowej odzieży ochronnej, poszukuje podwykonawców. Materiał, z którego byłaby wykonywana odzież, musi być trudnopalny i nadający się do recyklingu.

Numer referencyjny BRUK20170710001

Brytyjskie przedsiębiorstwo opracowało urządzenie o rozmiarach małego smartfona, które po umieszczeniu w poduszce i przy wykorzystaniu różnych sygnałów ma za zadanie obudzić śpiącą osobę. Urządzenie jest również wyposażone w funkcję przypomnienia o spotkaniach biznesowych i prywatnych oraz w detektor dymu. Urządzenie działa przez Bluetooth. Przedsiębiorstwo jest zainteresowane znalezieniem partnera do współpracy na zasadach joint-venture.

Numer referencyjny BRUK20170609002

Wsparcie prawne dla start-upów

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości rozpoczęła nabór start-upów chętnych do otrzymania wsparcia prawnego

Jeśli:

- jesteś mikro-, małym lub średnim przedsiębiorcą
- działasz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie dłużej niż 3 lata;
- jesteś na etapie podpisywania umowy inwestycyjnej i posiadasz dokument potwierdzający nawiązanie wstępnej relacji z inwestorem, możemy udzielić Ci wsparcia prawnego.

Oferujemy:

- wsparcie prawne w zakresie analizy umowy inwestycyjnej;
- indywidualne doradztwo prawne w trakcie negocjacji warunków umowy inwestycyjnej.

Wsparcia o wartości do 10 tys. zł (0 zł wkładu własnego) udzielają kancelarie prawne wybrane przez PARP.

Zgłoszenia

**przyjmujemy do 17 października 2017 r. do godziny 16:00.
Liczy się kolejność zgłoszeń.**

Kontakt

wsparcie_prawne_startup@parp.gov.pl

Więcej informacji:

<https://www.parp.gov.pl/zglos-sie-do-projektu>